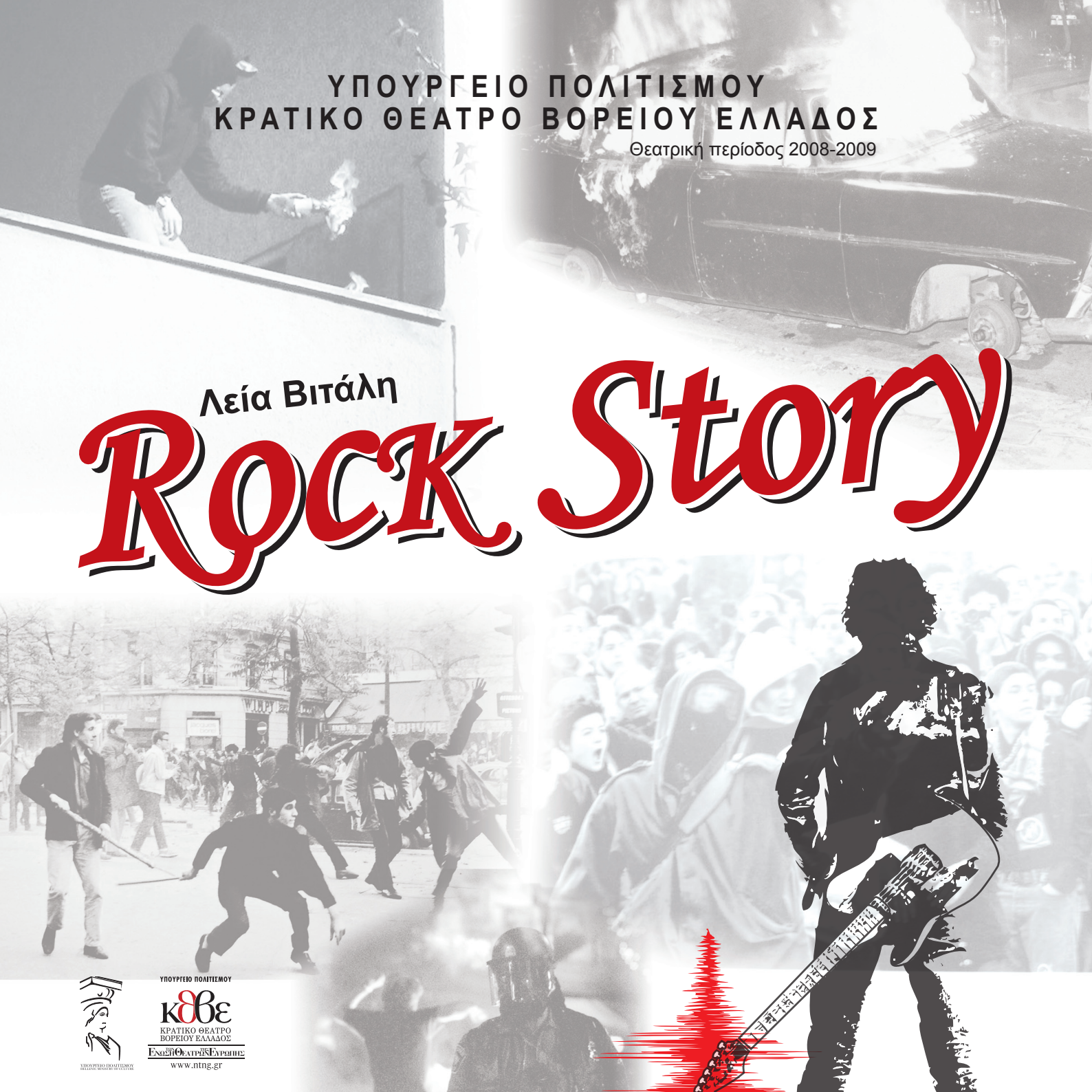

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεατρική περίοδος 2008-2009

Λεία Βιτάλη

Rock Story

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
MINISTRY OF CULTURE

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΘΒΕ

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

www.mtng.gr

Το ΚΘΒΕ εμποπτεύεται
και επιχορηγείται από το
Υπουργείο Πολιτισμού.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος

Δημήτρης Γαρούφας

Αντιπρόεδρος

Θεόδωρος Κορρές

Μέλη

Ρούλα Αλαβέρα

Καίτη Ιμπροχώρη

Σπύρος Παγιατάκης

Αδριανή Τουμποπούλου

Γιάννης Χρυσούλης

Καλλιτεχνικός Διευθυντής

Νικήτας Τσακίρογλου

Αναπληρωτής Διευθυντής

Κωνσταντίνος Οικονόμου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεατρική περίοδος 2008-2009

Λεία Βιτάλη

Rock Story

Πρώτη παράσταση: Παρασκευή 13 Μαρτίου 2009
ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ – Σκηνή Σωκράτης Καραντινός

Rock Story

της Λείας Βιτάλη

Σκηνοθεσία: ΠΕΤΡΟΣ ΖΟΥΛΙΑΣ

Σκηνικά-κοστούμια: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΡΣΕΝΗ

Φωτισμοί: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ

Επιμέλεια και ενορχήστρωση μουσικής: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Επεξεργασία video: ΝΙΚΟΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ

Βοηθός σκηνοθέτη: ΤΑΣΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Βοηθός σκηνογράφου: ΦΩΤΗΣ ΜΟΥΡΤΑΣ

Οργάνωση παραγωγής: ΗΛΙΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διανομή (με σειρά εμφάνισης)

Νάντια: ΑΝΝΑ ΦΟΝΣΟΥ

Λεό: ΜΑΡΙΝΟΣ ΔΕΣΥΛΛΑΣ

Γιασεμή: ΜΑΡΚΕΛΛΑ-ΝΕΦΕΛΗ ΔΟΥΖΕΝΑΚΗ

Νοσοκόμα: ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΑΡΕΝΤΖΑΚΗ

Χρυσόφη: ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΓΙΑΤΑΚΗ

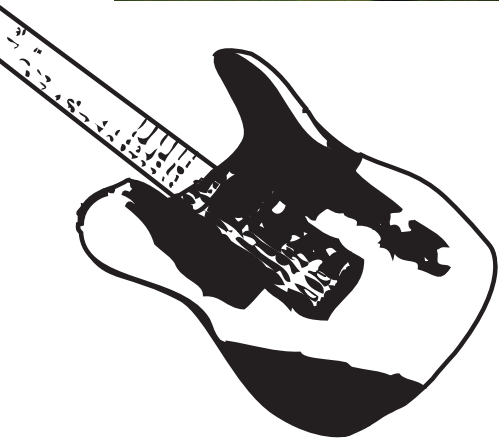
Μανώλης: ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοσιογράφος: ΧΡΥΣΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

Παίζουν επί σκηνής οι μουσικοί

Λευτέρης Κοντογιάννης (κιθάρες), Νίκος Μπούμπας (πλήκτρα),
Πέτρος Σπυριδέλης (μπάσο), Βασίλης Στεργίου (τύμπανα).

Σημείωμα συγγραφέα

Όταν άρχισα να σχεδιάζω στο μυαλό μου το Rock Story πίστευα ότι θα έγραφα απλώς την ιστορία ενός ροκ σταρ. Έβλεπα μπροστά μου την εικόνα ενός νέου ανθρώπου να τα δίνει όλα πάνω στη σκηνή. Όμως αυτό δεν ήταν παρά ένα σκέτο περίγραμμα του ήρωά μου. Κάθε έργο λίγο ως πολύ, πέρα από την επικοινωνία του με τον θεατή, βοηθάει και τον συγγραφέα του να συμφιλιωθεί με έναν δικό του φόβο, να επουλώσει μια βαθιά χαραγμένη πληγή του. Καθώς το περίγραμμα του ήρωά μου έπρεπε να γεμίσει με κάτι πιο πολύπλευρο από τη μαγεία του ροκ πάνω στη σκηνή, άρχισα, ως συνήθως, να σκάβω μέσα μου. Δειλά δειλά άρχισαν να ξεπετάγονται κάποιοι παλιές εικόνες οικογενειακής «ευτυχίας» (!) που με σφράγισαν, άλλες εικόνες δρόμου μέσα σε πλήθος που κυνηγιόταν από τα τανκς, ύστερα απελπισμένοι έρωτες που έσβηναν σε θαλασσοδαρμένες ακρογιαλιές... Ένας αληθινός κατακλυσμός από εικόνες, αισθήσεις, συναισθήματα, οδύνη, φόβο και πάθος. Είχε αρχίσει να αχνοφαίνεται η αληθινή «ροκ» διάσταση του έργου. Η δική μου αλήθεια!

Μα πώς θα χωρούσαν όλα αυτά όμως μέσα σε 120 λεπτά έργο; Η κατάσταση είχε αρχίσει να γίνεται ανεξέλεγκτη. Και παρέμεινε έτσι για δύο ολόκληρα χρόνια. Βουνά από kilobites στον υπολογιστή! Ωσπου ξαφνικά ένα βράδυ ο ήρωάς μου –που τον βάφτισα Λεό, γιατί είχα την αίσθηση ότι προσπαθούσα να τιθαρεύσω ένα λιοντάρι– έπεσε νεκρός πάνω στη σκηνή την ώρα που τραγουδούσε. Τότε ήταν που μπήκαν όλα τα πράγματα στη θέση τους. Ο Λεό δεν είχε παρά μόνο τρία λεπτά μέχρι να «φύγει» οριστικά, για να ξαναθυμηθεί όλη του τη ζωή. Τρύπωσα στο μυαλό του κι ακολούθησα τους συνειρμούς του. Ανέβαινα και κατέβαινα ορμητικά στον χρόνο διαλέγοντας καταστάσεις και εικόνες. Έπρεπε όλα να είναι πολύ σημαντικά για να αναδειχτεί μόνο η ουσία. Ήταν στ' αλήθεια μια τρέλα. Οι στιγμές της ζωής του μπερδεύονταν με τις μουσικές του, τα όνειρα με την πραγματικότητα, οι επιθυμίες με τις ενοχές, τα πρόσωπα έμπαιναν κι έβγαιναν αυθαίρετα ακολουθώντας δικούς τους συνειρμικούς κανόνες, ζούσα σ' έναν ανεμοστρόβιλο. Πού είναι ο περίφημος ρεαλισμός μου, αναρωτιόμουν. Τότε συνειδητοποίησα ότι έρχεται κάποια στιγμή στη ζωή μας που ανακαλύπτουμε στην τέχνη κάτι πιο αληθινό από τον ρεαλισμό. Κάτι πολύ πιο κοντά στην αληθινή φύση του ανθρώπου που δεν έχει αίτια και αιτιατά. Ακολουθεί τη διαδρομή του ονείρου και της επιθυμίας, του συναισθήματος και όχι της λογικής. Και αφέθηκα ανακουφισμένη σ' αυτό. Το Rock Story, όπως λίγα χρόνια πριν το Addio del passato για άλλους λόγους, με λύτρωσε από μια μεγάλη μου αγωνία, καθώς έψαχνα απελπισμένη, από τότε που κατάλαβα τον εαυτό μου, να βρω το νόημα της ζωής ενώ, στην πραγματικότητα –διαπίστωσα– έψαχνα να βρω την αγάπη... Και τώρα αναρωτιέμαι μήπως το ένα δεν είναι παρά η άλλη πλευρά του άλλου...

Αυτό ήθελα να εμπιστευτώ σε όσους «ταξιδέψουν» με το Rock Story.

Λεία Βιτάλη,
Ιανουάριος 2009

Σημείωμα σκηνοθέτη

Το Rock Story είναι ένα ελλειπτικό έργο. Μια παρτιτούρα στιγμών. Η κραυγή εναλλάσσεται με τη σιωπή.

Η λέξη με την εικόνα και η μουσική με τον θόρυβο μιας ομάδας που φωνάζει τα δίκια της.

Το Rock είναι και θα είναι επανάσταση. Έχει πάντα το στοιχείο της τρέλας, του θυμού, της ανατροπής.

Δεν είναι λοιπόν το Rock Story ένα κανονικό συμβατό έργο. Είναι μια ραχοκοκαλιά ιστορίας.

Η ακτινογραφία της.

Ευχαριστώ τους συνεργάτες μου, για την επιμονή και την υπομονή που έδειξαν στις δύσκολες συνθήκες που εργαστήκαμε. Ευχαριστώ την Άννα Φόνσου που αποδείχτηκε η πιο ροκ πρωταγωνίστρια της γενιάς της. Και εύχομαι οι νεότεροι θεατές να βρουν στην παράστασή μας κάτι απ' την αισθητική και τον προβληματισμό τους. Κάτι απ' τον παλμό της ανήσυχης ψυχής τους!

*Πέτρος Ζούλιας,
Μάρτιος 2009*

Μια δραματουργία αιχμής

Η Βιτάλη διακρίνεται για μια οξύτατη κριτική ματιά, για μια σχεδόν απελπισμένη για τα ανθρώπινα στάση και για μια βαθιά ειρωνική σχεδόν χλευαστική θέση. Ο ιδιάζων τρόπος της γραφής της είναι πλησιέστερος στη σάτιρα και ο τρόπος που αντιμετωπίζει τα κοινωνικά, τα ηθικά προβλήματα του καιρού μας είναι ο ψυχραιμος χειρουργικός.

Απ' αυτή την άποψη, αν λάβουμε υπόψη μας τη δραματουργική παράδοση, όχι μόνο στον τόπο μας, η γραφή της Βιτάλη είναι αρκούντως «ανδρική», με την έννοια ότι δεν καταφεύγει σε μέσα που προσιδιάζουν σε πλέον ευαίσθητες ιδιοσυγκρασίες.

Συχνά εκπλήσσει στη δραματουργία της μια ωμότητα, μια τόλμη λεκτική, στρατηγικές ανδρών και γυναικών. Ένας έντονος επιθετικός τόνος και ψυχολογικές αναλύσεις αποκαλυπτικές, απωθημένων και όχι σπάνια εγκληματικών σχεδίων.

Η Βιτάλη θεωρεί ως δεδομένο πάντα, ώστε παρέλκει να το αναλύσει, το δυσλειτουργικό σύστημα μέσα στο οποίο αναπτύσσονται οι συγκρούσεις των δύο φύλων.

Εκείνο που την απασχολεί είναι τα αίτια που προκαλούν αυτές τις συγκρούσεις που δεν είναι πάντα καταγωγικά αλλά συγκυριακά.

Η Βιτάλη όταν εντοπίζει ένα πρόβλημα, ανεξάρτητα αν η σύγκρουση γίνεται ανάμεσα σε συζύγους, εραστές, γονείς προς τέκνα, εξουσιαστών και εξουσιαζομένων, το μελετά ως στρατηγικό και τακτικό ανάπτυσμα, έτσι ώστε καταγράφει λάθη, πάγιες τεχνικές, ρητορικές και επιχειρηματολογία, έτσι συχνά διαπιστώνει κανείς πως οι γυναίκες έχουν ανδροπρεπή επιχειρήματα, επιθετικές μεθόδους και άνδρες επιστρατεύουν γυναικείες ευαισθησίες και αμυντικές στρατηγικές.

Το θέατρο της Βιτάλη είναι ενταγμένο, όχι ως προγραμματικό πρόταγμα αλλά ως καταγραφικό καθήκον, στην υποδόρια κοινωνική σάτιρα και τον ρεαλιστικό κριτικό στοχασμό. Θέατρο αποκαλυπτικής δραματουργίας των κοινωνικών μας στερεοτύπων.

Κώστας Γεωργουσόπουλος
Εισαγωγή στο: Λεία Βιτάλη,
Απαντα τα θεατρικά, τόμος α', Αιγόκερως 2008.

*I'm free to do what I want
any old time
I'm free to do what I want
any old time
So love me, hold me, love me,
hold me
I'm free any old time to get
what I want
I'm free to sing my song tho'
it is out of time.*

Τι είναι ροκ

Το ροκ είναι ένας γρίφος. Όπως και να το ονομάσεις, ουσιαστικά προσπαθείς να βάλεις μια ταμπέλα στον απρόβλεπτο τρόπο ζωής της νεολαίας.

Ροκ είναι η κουλτούρα των νέων. Η Τέχνη και οι άλλοι τρόποι με τους οποίους οι νέοι εκφράζουν τη φύση τους (ντύνονται, αγωνίζονται, μιλούν, ερωτεύονται, διασκεδάζουν), συνιστούν τη ροκ κουλτούρα που έχει τη ζωή ως αιτία.

Η ιστορία του ροκ, είναι η ιστορία της θαυμασίας νεανικής περιπέτειας που χάνεται στα βάθη των αιώνων. Αυτή η περιπέτεια, απαξιώνεται συνήθως από τους ιστορικούς, γιατί μοιάζει να μην προκαλεί κοινωνικές αλλαγές, όμως είναι η μόνη αλήθεια που ανιχνεύεται παράλληλα στον ψεύτικο κόσμο των ιστορικών γεγονότων.

Μία χαρακτηριστική μορφή ροκ στην αρχαία Ελλάδα, είναι ο κώμος, που περιγραφή του μας δίνει ο Ησίοδος [...] : *νέοι κωμάζουν υπ' αυλόν, παίζουν, γελούν, τραγουδούν και χορεύουν.* Αλλά η χαρά της γιορτής, το αιώνιο νεανικό πάρτι, είναι μόνον η μία όψη. Η Αντιγόνη, αν υπήρξε ποτέ, εξέφρασε την άλλη συμπληρωματική πλευρά του προσώπου: τον αγώνα για την τιμή και την αξιοπρέπεια. Αυτός ο αγώνας, πυροδοτείται από το χαμόγελο της καρδιάς αλλά δεν είναι ένα παίξε-γέλασε πάρτι. Ο ροκ αγώνας είναι πάντα σοβαρός, πάντα ανένδοτος και πάντα αδικαίωτος. [...]

Δεν υπάρχει κοινή ιδεολογία στο ροκ. Η ζωή προηγείται κάθε ιδεολογίας. Για αρκετά χρόνια επικρατούσε η άποψη ότι το ροκ περιέχει μία, μοναδική ιδεολογία, την οποία συνήθως όριζαν σαν «αναρχική». [...] Η άποψη αυτή καλλιεργήθηκε στην εποχή της Δικτατορίας από ομάδα διανοουμένων οι οποίοι, προσπαθώντας να επιτεθούν στα θεωρούμενα εμπορικά και εφησυχασμένα τραγούδια, έφτασαν στο σημείο να απαξιώνουν και τα διαμάντια. [...]

Εκείνη την εποχή οι συζητήσεις ήταν έντονες και η νεολαία είχε χωριστεί σε δύο στρατόπεδα: «μπιτλικοί» και «στοουνικοί». Με τον χρόνο, πάντως, οι απόψεις αυτές ξεπεράστηκαν και σήμερα οι περισσότεροι τείνουν να συμφωνήσουν ότι οι ιδέες του ροκ δεν μπαίνουν σε μαζική καταχώριση. Οι συμμετέχοντες, έχουν όχι μόνο διαφορετικές, αλλά συχνά αντικρουόμενες ιδεολογίες. Και αυτό ακριβώς είναι η ομορφιά του φαινομένου: η μεγάλη συνάντηση των διαφορετικών. Το αδιάτακτο όμως της φύσης του, συγκέντρωσε τα πυρά όλων των διατεταγμένων. Το ροκ δέχτηκε από παντού σχεδόν επιθέσεις. [...]

Εκείνο που ενώνει τους νέους ανθρώπους δεν είναι η ιδεολογία, αλλά η διάθεση. Σε όποια εποχή και αν εξετάσουμε τη νεανική κουλτούρα, εντοπίζουμε μια διάθεση που μπορεί δικαιολογημένα να περιγραφεί ως κοινή. Στην ύπαρξη αυτής της κοινής διάθεσης βασίζεται η συμπεριφορά των νέων και τα τυπικά χαρακτηριστικά της είναι:

1. η αίσθηση ότι η ζωή είναι ένα αδιάκοπο πάρτι
2. η αναζήτηση του διαφορετικού, του όμορφου και αληθινού
3. η προκλητική συμπεριφορά
4. η πίστη ότι η απόλυτη αλήθεια υπάρχει μόνο στην παρέα, αναγωγή δηλαδή της διάθεσης σε θρησκεία.

Η κοινή διάθεση ανιχνεύεται παντού: στα ποιήματα, στις ζωγραφιές, στα ρούχα και στα τραγούδια. [...] Η διάθεση αυτή, που στην παιδική ηλικία μπορεί να χαλιναγωγηθεί, αποκτά ανεξέλεγκτη κινητική ενέργεια με τις πρώτες παρέες.

Ο τρόπος που το νεανικό σφρίγος κινεί τα πράγματα, οδηγεί αναπόφευκτα στην παρέα. Εκεί δημιουργείται ένας μικρός κόσμος αλήθειας, που όταν αργότερα «σπάει», το σοκ είναι ιδιαίτερα ισχυρό, ανάλογο με το τέλος ερωτικού δεσμού. Η παρέα είναι η πύλη εισόδου στη σύντομη και μαγική νεανική περιπέτεια, από όπου περνούν όλοι για μία και μοναδική φορά στη ζωή τους: νυχτερινές επιδρομές για πορτοκάλια, πετροπόλεμος, γιαουρτώματα, συζητήσεις και όνειρα, τα πρώτα τσιγάρα μαζί με τις κοπάνες, κλαμπάκια, χοροί και ξανά συζητήσεις και όνειρα, χιλιάδες όνειρα.

Μανώλης Νταλούκας, *Ελληνικό Ροκ, Ιστορία της νεανικής κουλτούρας από τη γενιά του Χάους μέχρι τον θάνατο του Σιδηρόπουλου*, Αγκυρα, 2006. σσ. 15-23.

Μορφές του ροκ

Οι νέοι εκφράστηκαν με όλους τους τρόπους – ποίηση, ζωγραφική, μουσική...υπάρχει ακόμη και ροκ γλυπτική. Όλες αυτές οι εκφράσεις ονομάζονται μορφές του ροκ.

Ροκ ζωγραφική

Στα περιθώρια των τετραδίων, σε τοίχους, σε ρούχα, πίσω από πακέτα τσιγάρων, παντού, όπου μπορούσαν, οι νέοι ζωγράφιζαν, εκφράζοντας τον εσωτερικό τους κόσμο. Μια τέχνη που πέρασε απαραίτητη και χάθηκε στο μεγαλύτερο μέρος, αφού κανείς δεν ενδιαφέρθηκε να τη διαδώσει, αλλά και οι ίδιοι δεν επιθυμούσαν να διοχετεύσουν αυτό το έργο σε επίσημα κυκλώματα και εκθέσεις. Όλες αυτές οι ζωγραφιές περιέγραφαν στιγμές χαράς ή θλίψης, όνειρα και θαυμάσιους έρωτες, αλλά σχεδόν ποτέ δεν διεκδικούσαν τον τίτλο του έργου τέχνης.

Ροκ λογοτεχνία

Η ροκ λογοτεχνία γεννιέται στα εφηβικά ημερολόγια. Η ποίηση είναι ο νεανικός τρόπος να ζωγραφίσουμε τον κόσμο με λέξεις. Δεν υπήρξε νέος που να μην έγραψε ένα ποίημα. Όταν είμαστε νέοι, είμαστε ήδη ποιητές. Όταν αναγνωρίζουμε σαν ποιητές, δεν είμαστε πια νέοι. Το ίδιο το ροκ φαινόμενο, ουσιαστικά αρχίζει στη μεταπολεμική Ελλάδα με ένα ποίημα –είναι το θαυμάσιο *Εμείς οι Λίγοι*, της Λένας Τσουχλίου. Ακολουθούν χιλιάδες άλλα – πόσα, δεν θα μάθουμε ποτέ, όπως ποτέ δεν θα γνωρίσουμε την άγνωστη έφηβη που έγραψε ποιήματα στο όνομα ενός έρωτα, ενός ιδανικού, μιας μελλοντικής νίκης, στο όνομα Κώστας, Δημήτρης, στο όνομα

των ονομάτων: της δικής της πιο τρυφερής αγάπης.

Ροκ Θέατρο

Ο γενικός χαρακτήρας του ροκ είναι ότι αποτελεί μια τέχνη «ταχυδρομική», γρήγορη δηλαδή σαν νωπογραφία, τόσο στην εκτέλεση όσο και στη διάθεση...

Το ροκ ως τέχνη εκπροσωπεί την ύπαρξη – όπως λοιπόν και η ίδια η ύπαρξη, έχει τον χαρακτήρα του στιγμιαίου. Είναι μια τέχνη που δεν διεκδικεί να παραμείνει στον χρόνο, αλλά να εκφράσει τη διάθεση της στιγμής. Μπορούμε να καταλάβουμε καλύτερα τη διάθεση του ροκ αν το συγκρίνουμε με την επίσημη τέχνη των αρχαίων Αιγυπτίων: οι Αιγύπτιοι είχαν σε εξαιρετικό βαθμό ανεπτυγμένη την έννοια του γιγαντιαίου. Η τέχνη των Αιγυπτίων προσπαθεί να κυριαρχήσει στο μέλλον, να κατακτήσει τον χρόνο. Οι πυραμίδες, οι κολοσσοί και οι πυλώνες ζητούν την αιωνιότητα. Το ροκ, αντίθετα, ζητά τη στιγμή: μικρά χαρτάκια με ποιήματα, ζωγραφιές σε πακέτα από τσιγάρα, τραγούδια πρόχειρα... Το ροκ διαγράφει τη σύντομη τροχιά ενός χαρούμενου νεανικού πάρτι. Εξάλλου, είναι μια τέχνη που γίνεται από ανθρώπους χωρίς χρήματα.

Το θέατρο που μπορεί να επινοήσει ένας νέος, είναι περισσότερο θεατρική απόπειρα, περισσότερο ένα παιχνίδι, παρά θέατρο με την έννοια μιας οργανωμένης παραγωγής. Το είδος αυτό του θεάτρου ονομάστηκε εύστοχα «ταχύδραμα». [...] Πρόκειται για μικρά κείμενα που δεν είναι

δυνατόν ποτέ να γίνουν θεατρική παράσταση, μπορούν όμως να γίνουν υπέροχα χάπενινγκ ή και να διαβαστούν σαν ποιήματα.

Ροκ Κινηματογράφος

Τόσο το Θέατρο, όσο και ο Κινηματογράφος, σαν μορφές οργανωμένης παραγωγής δεν είναι δυνατόν να γίνουν εύκολα νεανικά εκφραστικά εργαλεία. Και όπως δεν υπάρχει θέατρο με την έννοια μιας οργανωμένης παράστασης, έτσι ακριβώς δεν υπάρχει και κινηματογράφος. Αυτό που υπάρχει είναι ένα είδος ταχυδραματικού παιχνιδιού με την κάμερα, που αποτυπώνει στο φιλμ τη διάθεση της παρέας. Τα ροκ φιλμ βασίζονται σε ένα υποτυπώδες, αλλά χαρακτηριστικά νεανικό σενάριο. Το ροκ στον κινηματογράφο εμφανίζεται με απόπειρες νεαρών να γυρίσουν σε φιλμ ιστορίες που τους διασκεδάζουν αφάνταστα. Φιλμάκια 2 έως 10 λεπτών, που συνήθως μένουν αμοντάριστα ή χωρίς ήχο. Οι ροκ ταινίες στη συντριπτική τους πλειονότητα δεν παίχτηκαν στους κινηματογράφους, αφού έμειναν αμοντάριστες. Πώς θα ήταν άραγε ένα ροκ έργο αν η παρέα είχε την υπομονή και τα χρήματα να οργανώσει την παραγωγή και να τελειώσει το μοντάζ; Σίγουρα σαν το *Αλδεβαράν* (1976), το περίφημο φιλμ του Ανδρέα Θωμόπουλου, που μοιάζει να είναι το μοναδικό ροκ έργο που παίχτηκε σε κινηματογραφική αίθουσα.

Μανώλης Νταλούκας, ό.π., σσ. 31-40.

Όταν κάποιο βράδυ θα σε ξυπνήσει απότομη η κραυγή σου
και τρέξεις στη μαμά σου να το πεις
και εκείνη τρομαγμένη μες στο ψυγείο κλείσει τη φωνή σου
θα 'ναι αργά μεσάνυχτα και θα 'χεις κουραστεί.
Όταν θα αγαπήσεις το γέλιο σου και την αναπνοή σου
και δεις πως έχεις κάτι να μας πεις
στο πλάι σου ο άνθρωπος που διάλεξε βιτρίνα στη ζωή σου
τριάντα αργύρια αντίτιμο σιωπής.
Πες μας τι θα γίνει αν κάποτε αγγίξεις το κορμί σου
και το 'βρεις τσακισμένο απ' τις πληγές
και γύρω σου κούκλες χλωμές ανίκανες να ακούσουν τη φωνή σου
και οι αλήθειες σου να σέρνονται στο πάτωμα γυμνές.

Εισαγωγή στο Rock

Αν και δεν επινόησε αυτός τον όρο «Rock'n'Roll» που –είναι ένας όρος της αфро-αμερικάνικης καθομιλουμένης για το σεξ–, ο Νεοϋορκέζος ντισκ-τζόκεϊ Alan Freed τον έκανε ευρέως γνωστό όταν συνέδεσε με αυτόν μια μορφή μουσικής που απευθυνόταν στους εφήβους και η οποία προήλθε από συνένωση της rockabilly, της R&B και σε μικρότερο βαθμό της gospel και της boogie-woogie. [...]

Στα μέσα της δεκαετίας του 1960 η αμερικανική στρατιωτική δράση στο Βιετνάμ κλιμακωνόταν ανεξέλεγκτα. Οι φοιτητές σε ολόκληρο τον κόσμο ανέπτυσαν έντονη πολιτική δράση. Τα πολιτικά δικαιώματα και ο φεμινισμός ήταν δυο καυτά θέματα, ενώ το διογκούμενο νεανικό κίνημα στρεφόταν κατά των επιπτώσεων των ψυχοτρόπων ναρκωτικών ουσιών. Γι' αυτό και ορισμένες τάσεις της Pop μουσικής υιοθέτησαν τον πειραματισμό και την κοινωνική συνείδηση και το τελικό αποτέλεσμα ήταν το πρόσφατα δημιουργημένο είδος της Rock μουσικής.

Μέχρι το δεύτερο μισό της δεκαετίας πολλοί από αυτούς που αγόραζαν δίσκους θεωρούσαν την Pop ως μια ήρεμη και παρωχημένη μέθοδο διαφυγής για τους μεγαλύτερους και τα άτομα εφηβικής ηλικίας.

Συγκριτικά η Rock έστρεψε μερικούς από αυτούς που την άκουγαν προς τον ψυχεδελικό και βουτηγμένο στα ναρκωτικά χώρο, ενώ παράλληλα παρείχε μια γερή δόση ρεαλισμού, παίζοντας τον ρόλο μιας ενδοσκοπικής διεξόδου για όλο και περισσότερους συνθέτες-ερμηνευτές, ενώ

εξέφραζε τις ανησυχίες εκείνων που δεν ήταν πλέον διατεθειμένοι να κοιτάζουν τον κόσμο μέσα από βαμμένα ροζ γυαλιά, ακόμα και μέσα από τα γεροντίστικα γυαλιά του John Lennon, αλλά μέσα από εκείνα των οποίων οι φακοί ήταν εστιασμένοι σε υψηλά και μερικές φορές αμφιλεγόμενα θέματα.

Πραγματικά, ο John Lennon και οι υπόλοιποι Beatles τέθηκαν επικεφαλής σε μια μικρή ομάδα από καλλιτέχνες που έκαναν μια επιτυχημένη στροφή από την Pop προς τη Rock. Αυτοί μεταξύ άλλων ήταν οι Rolling Stones, οι Yardbirds και οι Who, οι οποίοι είχαν ήδη ξεκινήσει με μια πιο επιθετική rock ευαισθησία.

Αν σε αυτούς προσθέσουμε πρώην καλλιτέχνες της Folk, όπως ο Bob Dylan και οι Byrds, αλλά και νεοεμφανιζόμενους καλλιτέχνες της δυτικής ακτής όπως οι Doors, οι Jefferson Airplane και οι Grateful Dead, είναι ξεκάθαρο ότι [...] η Rock ήταν η νέα φωνή της νεολαίας.

Καθώς η αισιοδοξία από το Καλοκαίρι της Αγάπης παρέδωσε τη σκυτάλη στον κυνισμό που χαρακτήριζε τα τέλη της δεκαετίας τους 1960, που πυροδοτούσαν οι κοινωνικές αναταραχές, οι αιματηρές αντιπολεμικές διαδηλώσεις και η αντικουλτούρα των χίπηδων, η ψυχεδελική και με ανατολίτικες επιρροές μουσική αντικαταστάθηκε από τους φωνητικούς θεατρινισμούς της Janis Joplin και του Joe Cocker, αλλά και από τη Hard Rock συγκροτημάτων όπως οι Cream και οι Jimi Hendrix Experience που βασιζόταν στη μουσική των Blues. [...]

Το κοινό ασκούσε πιέσεις για πιο δυνατούς ήχους πάνω στη σκηνή και μέσα στο στούντιο, ενώ οι συναυλίες γίνονταν όλο και πιο πομπώδεις. Θα έλεγε κανείς ότι η υπερβολή είχε εξισωθεί με την επιτυχία και ήταν επίσης φανερό ότι 20 μόλις χρόνια αφότου καλλιτέχνες όπως ο Elvis Presley, ο Little Richard και ο Jerry Lee Lewis είχαν εμπνεύσει εφήβους, εξοργισμένους γονείς και μια επαναστατημένη δυτική κουλτούρα, η σύγχρονη μουσική είχε κατ' ουσία χάσει την επαφή με τον αρχικό λόγο ύπαρξής της.

Michael Heartley (επιμ.) «Rock'n'Roll» και «Εισαγωγή στο Rock», στο: *Rock και Pop όλη η ιστορία*, Ψυχογίος, Αθήνα 2007. σσ. 36, 348-350
Μετάφραση: Αντρέας Σοκοδήμος

Ας δούμε την πραγματικότητα κατάματα. Η Rock'n'Roll είναι κάτι μεγαλύτερο από όλους μας.

Alan Freed

Για να είσαι τραγουδιστής-δημιουργός τραγουδιών πρέπει πρώτα και κύρια να είσαι πολύ ευαίσθητος για να ζεις και πολύ ματαιόδοξος για να πεθάνεις.

David Dennum

Το Καλοκαίρι της Αγάπης

Το Καλοκαίρι της Αγάπης είναι η κορύφωση του χίπικου κινήματος. Το πολυθρύλητο αυτό καλοκαίρι, [του 1967 στο Σαν Φρανσίσκο], υπήρξε μία –μοναδική σε δύναμη και ομορφιά– σειρά γεγονότων που φάνηκαν να υλοποιούν το πέρασμα στην ουτοπία με την ποίηση, τη μουσική, τον ελεύθερο έρωτα, το αντιπολεμικό μήνυμα και την ψυχεδελική εμπειρία.

Το Monterey Pop Festival που έγινε το τριήμερο 16,17 και 18 Ιουλίου του 1967 στην Καλιφόρνια, είναι η κυριότερη εκδήλωση του Καλοκαιριού της Αγάπης: ένα υπαίθριο φεστιβάλ με διακόσιες χιλιάδες χίπτις και το βαρύ πυροβολικό της ψυχεδελικής κουλτούρας. Εμφανίζονται για πρώτη φορά ο Jimmy Hendrix, οι Who, αλλά και σε πρώτη «φεστιβαλική δράση» η Janis Joplin και ο Otis Redding. Το καλοκαίρι της αγάπης γεννήθηκε πανέμορφο, παιδί της beat generation και του φυσικού της συζύγου – του αγγλικού δηλαδή ρεύματος, που ήταν η πρωτοπορία. Οι Rolling Stones, οι Kinks, αλλά κυρίως οι Beatles, θα πρέπει να θεωρηθούν οι νόμιμοι κτήτορες. [...]

Το Καλοκαίρι της Αγάπης χαρακτηρίζεται από ελεύθερα φεστιβάλ τα οποία διοργανώνουν στα πάρκα οι χίπτις. [...] Όλοι μιλούν για τους «ψυχεδελικούς» που [...] κάνουν ελεύθερο έρωτα, ζουν κοινοβιακά, στήνουν υπαίθρια θέατρα, βγάζουν ακόμη και δική τους εφημερίδα. [...]

Η τρέλα του LSD

Το Καλοκαίρι της Αγάπης μαζί με τα υπόλοιπα έφερε και την παραίσθηση του περάσματος σε μια ξεχωριστή πραγματικότητα με τη χρήση LSD. Η νεολαία στην Αγγλία και στην Αμερική, επιχειρούσε «ταξίδια» σε πάρτι, που ονόμαζαν Acid Tests και τα οποία άρχισαν να διοργανώνουν οι Pranksters, μια ομάδα που είχε σχηματίσει ο Ken Kesey, συγγραφέας του πολύκροτου βιβλίου *Η φωλιά του κούκου*, που έγινε και κινηματογραφική ταινία. [...] Μια σειρά προσώπων που κατόρθωσαν να επηρεάσουν τη νεολαία, καλλιέργησαν το μεγάλο ψέμα ότι το LSD μπορεί να αποκαλύψει το «μυστικό της ζωής» και παρουσίασαν την απαγόρευση σαν μια συνωμοσία που ήθελε να εμποδίσει το πέρασμα στην απόλυτη γνώση. [...] Όμως, αυτό το παράξενο ψέμα, εκείνη την εποχή συνδυαζόταν με το κίνημα της αμφισβήτησης και γινόταν έτσι μέρος μιας επαναστατικής αλήθειας.

Μανώλης Νταλούκας, ό.π., σσ. 230-234.

Ήχοι βασισμένοι στα ναρκωτικά

Το 1967, που ονομάστηκε και Καλοκαίρι της Αγάπης, ήταν μια σημαντική χρονιά για την ψυχεδελική Rock στις ΗΠΑ και τη Βρετανία. Στις ΗΠΑ, οι Doors κυκλοφόρησαν το πρώτο άλμπουμ τους που είχε ως τίτλο το όνομα του συγκροτήματος. Οι εξαιρετικοί ποιητικοί στίχοι του τραγουδιστή Jim Morrison, το ταξιδιάρικο παίξιμο του αρμονίου από τον κιμπορντίστα Ray Manzarek και οι αυτοσχεδιασμοί του γνώστη του φλαμέγκο κιθαρίστα Robbie Kreiger αποδείχτηκαν ένα συναρπαστικό μίγμα. Οι επίσης Αμερικανοί, Jefferson Airplane, με το άλμπουμ *Surrealistic Pillow* ερμήνευσαν το *White Rabbit* με στίχους που θύμιζαν την Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων και μια εισαγωγή επηρεασμένη από το φλαμέγκο. Οι Love, με αρχηγό τον Arthur Lee, ηχογράφησαν το 1967 ένα κλασικό άλμπουμ, το *Forever Changes*, που περιείχε το κλασικό *Alone Again Or*. Το άλμπουμ δεν είχε εμπορική επιτυχία, αλλά έχει υμνηθεί από τους κριτικούς.

Michael Heartley (επιμ.),
«Ήχοι βασισμένοι στα ναρκωτικά» στο:
Rock και Pop όλη η ιστορία, Ψυχογιός,
Αθήνα 2007. σ. 386.
Μετάφραση: Αντρέας Σοκοδήμος

*If you 're going to San Francisco,
be sure to wear some flowers in
your hair...*

Μια μέρα στην Αθήνα
μπούχτισα απ' τη ρουτίνα
φιλάω τη γριά μου
κι απλώνω τα φτερά μου
κι όπου γουστάρω πάω
και τρέχει ο άνεμος μπροστά
τον ήλιο ακολουθάω
κι ο μήνας έχει εννιά
Κι οργώνοντας τους δρόμους
ακούω χιλιάδες νόμους
μα εγώ όμως προχωράω
και πίσω δεν κοιτάω
κι όπου γουστάρω πάω
και τρέχει ο άνεμος μπροστά
τον ήλιο ακολουθάω
κι ο μήνας έχει εννιά
Κι όπου γουστάρω πάω
και τρέχει ο άνεμος μπροστά
τον ήλιο ακολουθάω
κι ο μήνας έχει εννιά

Η εισβολή του Rock'n' Roll στην Ελλάδα

Στα 1955, στην Αμερική σκάει ξαφνικά μια νεανική επανάσταση με το τραγούδι *Rock Around the Clock* (Billy Haley & The Comets). Παρέες φέρνουν τα blue jeans, τα ρεβέρ, τις μυτερές φαβορίτες, τις γρήγορες κούρσες και τον έφηβο έρωτα. Μαζί τους έρχονται δεκάδες αθώα τραγούδια – *Maybeline* (Chuck Berry, 1955), *Tutti Frutti* (Little Richard, 1955), *Blue Suede Shoes* (Carl Perkins, 1955), *Heartbreak Hotel* (Elvis Presley, 1956) και άλλα πολλά, που χρωματίζουν την αμερικανική νεανική κουλτούρα. [...]

Το Rock'n'Roll έρχεται στην Ελλάδα με τους Αμερικάνους. Οι ναύτες του 6^{ου} Στόλου έχουν σχηματίσει ορχήστρα που παίζει στο Ζάππειο και εκεί παραδίδουν κυριολεκτικά μαθήματα χορού στους Έλληνες, που προσέρχονται συν γυναιξί και τέκνοις για να δουν το καινούργιο θέαμα. [...]

Οι πρώτοι συνειδητοί Έλληνες ροκεντρολίστες εντοπίζονται στο τέλος του 1956, με κέντρο δράσης το κλαμπ Top Hat, στο τέρμα της οδού Πατησίων. Έχουν προηγηθεί τα «μαθήματα» του φθινοπώρου της ίδιας χρονιάς στο Ζάππειο και ένας επιχειρηματίας «πιάνει» το κλίμα και ανοίγει αυτό το κλαμπ, σαν Λέσχη ροκεντρόλ. [...]

Το Top Hat θεωρείται το πρώτο κλαμπ του Rock'n'Roll στην Ελλάδα. Αμέσως μετά (ή ίσως ταυτόχρονα;) το ΣΕΝΟΥ, θα πρέπει να συντονίζεται και αυτό στον νέο ρυθμό. [...] Το 1958, είναι η χρονιά που θα κορυφωθεί η νέα διάθεση και το Rock'n'Roll κερδίζει και το φτωχότερο σπίτι που θα βρει τον τρόπο να κάνει πάρτι, έστω και με δανεικό

ραδιόφωνο. Βασικός εξοπλισμός για τους ροκεντρολίστες ήταν το ραδιόφωνο, εκείνο το παλαιό μεταπολεμικό με τις λάμπες που το συνέδεαν με το πικάπ και με το γύρισμα ενός κουμπιού μετατρεπόταν σε ενισχυτή και ταυτόχρονα σε ηχείο. [...]

Σε όλα τα κράτη της Δύσης, το Rock'n'Roll ωθεί τους νέους να σχηματίσουν ροκ μπάντες – στην Ελλάδα, όχι. Οι πρώτες ροκ μπάντες εμφανίζονται μετά το 1960, ενώ λογικά η εισβολή του Rock'n'Roll θα πρέπει να είχε δημιουργήσει ένα κύμα μιμητισμού, από το 1956. Αυτή η τρίχρονη καθυστέρηση αποτυπώνει το ελληνικό παράδοξο.

Κοιτάζοντας σήμερα από απόσταση τα πράγματα, δεν μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε τι ακριβώς συνέβη.

Είναι πραγματικά περίεργο που ο πιο σκληρός Rock'n'Roll πυρήνας, ενώ μπορούσε να ζει επικίνδυνα και να δημιουργεί τεντιμπόηδες, τουλάχιστον στην πρωτεύουσα, δεν δημιούργησε αμέσως και Rock'n'Roll συγκροτήματα. Το ελληνικό παράδοξο εξηγείται με την υπόθεση ότι οι κοινωνικές συνθήκες δεν επέτρεψαν να δημιουργηθούν αμέσως νεανικά συγκροτήματα: δεν μπορούσε κανείς ακόμη να βρει ηλεκτρική κιθάρα και, κυρίως, η δημιουργία μπάντας θα ήταν κάτι [...] που θα κινητοποιούσε την αστυνομία.

Όμως αυτή η υπόθεση δεν εξηγεί ικανοποιητικά τα πράγματα και ίσως η πραγματικότητα να είναι διαφορετική, οι νέοι να σχημάτιζαν δηλαδή γκρουπάκια χωρίς απαραίτητα ηλεκτρικές κιθάρες, σε επίπεδο γειτονιάς, που δεν

έφτασαν μέχρι τις μέρες μας, αφού δεν άφησαν έργο. [...]

Ο πρώτος Έλληνας που παίζει Rock'n'Roll [...] φαίνεται ότι είναι ο Νίκος Αδάμας. Ο Αδάμας, είναι ένα φτωχό παιδί που εργάζεται σε μηχανουργείο της Καβάλας και τις ελεύθερες ώρες του μαθαίνει κιθάρα. Αγαπάει πολύ τη μουσική Rock'n'Roll, αλλά δεν βρίσκει τον τρόπο να κάνει κάτι. Στα 1958, έρχεται στην πόλη του το περιοδεύον Φεστιβάλ Μόδας του επιχειρηματία Δ. Γεωργουλόπουλου.

Ο Γεωργουλόπουλος [...] έβρισκε όμορφες κοπέλες, [...] τις μετέφερε σε επαρχιακές πόλεις, όπου και έδινε λαϊκές παραστάσεις. Οι κοπέλες έκαναν τα πάντα. Τραγουδούσαν, χόρευαν, έβγαιναν με μπικίνι αλλά και με «βαρύτιμες τουαλέτες». Ο Νίκος Αδάμας πρότεινε στον Γεωργουλόπουλο να συμμετάσχει στο σόου. Θα έπαιζε αυτός Rock'n'Roll με την κιθάρα του και τα μανέκν θα χόρευαν. Και έτσι έγινε. Μπορούμε να φανταστούμε το απίθανο αυτό περιοδεύον συνονθύλευμα: ο ίδιος ο Γεωργουλόπουλος παρουσιαζόταν σαν κομφερασιέ Τζιμ, μια πανέμορφη κοπέλα, η Τζούλια Σταμίρη, εμφανιζόταν σαν Μις Ελλάς 1954 και «βεντέτα του θεάτρου», διάφορες κοπέλες έβγαιναν με μπικίνι και αναπαριστούσαν «καλλιστεία επί σκηνής, όπως στο Λονγκ Μπιτς της Αμερικής». Και ο Αδάμας, έπαιζε με την κιθάρα του Rock'n'Roll! Οι επαρχιώτες έβλεπαν επιτέλους τον χορό που είχαν ακούσει ότι χόρευαν στην Αθήνα. Το Φεστιβάλ Μόδας είναι λίγο απ' όλα: λίγο επιθεώρηση, λίγο τραγούδι, λίγο χορός, λίγο γυμνό, λίγο ψέμα.

Όμως, αυτό το μπουλούκι δίνει στέγη, τροφή και προστασία στον Νίκο Αδάμα, τον πρώτο Έλληνα που κατορθώνει έτσι να ζει από το Rock'n'Roll, τη μουσική που αγαπά και που κάνει τώρα τρόπο ζωής.

Στα 1958, το μπουλούκι γυρίζει όλη σχεδόν την Ελλάδα και, την επόμενη χρονιά, προσλαμβάνει έτερο καλλιτέχνη. Είναι ο Βασίλης Τζαβάρας, ο οποίος παρουσιάζεται σαν «σωσίας του Πρίσλεϋ». [...] Οι δύο νέοι γίνονται αυτοκόλλητοι, ονομάζονται ντουέτο ΤΖΑΒΑΔΑΜΑΣ και γρήγορα ανακαλύπτουν ότι μία από τις όμορφες που βγαίνουν με τα μπικίνι, έχει πολύ καλή φωνή. Είναι η δεκαοκτάχρονη Βασιλική Σκυριανού, που χρησιμοποιεί το υποκοριστικό Κούκα. Ο Τζαβάρας, ο Αδάμας και η Κούκα, δένονται μεταξύ τους και αποφασίζουν να κάνουν καριέρα πέρα από το περοδεύον «φεστιβάλ». Ονειρεύονται να κατακτήσουν το πανελλήνιο ως τρίο πια, και Rock'n'Roll μπάντα. Μετά το 1960, δραστηριοποιούνται με το όνομα ΤΖΑΒΑΔΑΜΑΣΚΟΥΚΑ. Είναι οι πρώτοι που γνωρίζουμε σήμερα.

Μανώλης Νταλούκας, ό.π.,
σσ. 119-126, 147, 152-154.

Τα ιστορικά συγκροτήματα του Ελληνικού Ροκ

Τα συγκροτήματα που εμφανίζονται στα τέλη του '60, απαρτίζουν το μουσικό μέρος της ψυχεδελικής κουλτούρας και τα κυριότερα από αυτά, έχουν ονομαστεί «ιστορικά» συγκροτήματα του ελληνικού ροκ. Χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, σ' εκείνα που εκφράζονται με αγγλικό στίχο (Socrates, MGC, Aphrodite's Child) και εκείνα με ελληνικό στίχο (Poll, Νοστράδαμος, Εξαδάκτυλος, Πελόμα Μποκιού και Μπουρμπουλία). Τελευταία, υπάρχει η τάση να αναφέρεται ως «ιστορικό συγκρότημα» και το ντουέτο Δάμων και Φιντίας. Ο όρος «ιστορικά συγκροτήματα» έχει επικρατήσει κατά έναν περιέργο τρόπο και προφανώς αδικεί άλλα συγκροτήματα που παρουσίασαν πολύ καλό έργο.

Socrates

Το πιο ιστορικό σύνολο στη δεκαετία κυρίως του '70. Το πλήρες όνομά τους είναι Socrates Drunk the Conium και σχηματίστηκαν από τους Α. Τουρκογιώργη, Γ. Σπάθα και Η. Μπουκουβάλα. Στα τέλη του '68 ξεκινούν παίζοντας συνθέσεις των Cream και του Hendrix αλλά τον πρώτο

τους μικρό δίσκο το *Κλείσε τα μάτια σου και άκου*, το γράφουν το '70, χρησιμοποιώντας για πρώτη και τελευταία φορά ελληνικούς στίχους. Συνεργάστηκαν με τον Β. Παπαθανασίου, στο Λονδίνο, με αποτέλεσμα να κυκλοφορήσει μια από τις πιο κλασικές πλέον δουλειές στο ελληνικό ροκ, το *Phos* που γίνεται και το πιο εμπορικό άλμπουμ του γκρουπ.

MGC

Ξεκίνησαν το '65 και εμφανίστηκαν για πρώτη φορά στο κλαμπ Μούσες στην Πλάκα. Λέγεται ότι το ολοκληρωμένο όνομα του συγκροτήματος ήταν Modern Greek Compo. Το 1967 προστίθενται δυο νέα μέλη, ο Δ. Πουλικάκος στη φωνή και ο Α. Τριανταφύλλου στο μπάσο. Δεν παίζουν δικά τους τραγούδια, αναπαράγουν όμως τον μοναδικό ήχο του Καλοκαιριού της Αγάπης και της αγγλικής πρωτοπορίας, δίνοντας έξοχες ροκ συναυλίες με συνθέσεις του Hendrix και των Cream. Το τραγούδι τους *Γύρω γύρω στη σκοπιά* είναι το πρώτο τραγούδι με ελληνικό στίχο που παρουσιάζεται από συγκρότημα της ψυχεδελικής νεολαίας. Πρόκειται για το *All Along The Watchtower* του Bob Dylan, το οποίο ο Δ. Πουλικάκος

το αποδίδει στα ελληνικά, αλλά δεν κυκλοφόρησε σε δίσκο.

Aphrodite's Child

Τον Μάιο του '68, ο Β. Παπαθανασίου, ο Ν. Ρούσσος και ο Λ. Σιδεράς, σχηματίζουν ένα τρίο με σκοπό να φύγουν στην Αγγλία για καλύτερη μουσική επαγγελματική τύχη. Όταν φτάνουν όμως στο Παρίσι μπλοκάρονται από τις γενικές απεργίες και τα γνωστά γεγονότα εκείνης της περιόδου στη Γαλλία κι έτσι αποφασίζουν να γράψουν εκεί τον πρώτο τους δίσκο το *Rain and Tears*. Το τραγούδι γίνεται αμέσως τρομακτική επιτυχία και γίνεται Νο 1 σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Poll

Με επιρροές από Byrds και Crosby, Stills, Nash and Young και John Lennon αλλά και γενικά από την «εποχή των λουλουδιών» και τη γενιά του Γούνστοκ, γνώρισαν για δύο χρόνια μεγάλη επιτυχία ('71-'72).

Νοστράδαμος

Δημιουργήθηκαν από τους Ι. Εξαρχόπουλο, Σ. Φωτιάδη, Δ. Γλέζου και Ch. King και εμφανίζονται για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ Ελληνικού Τραγουδιού παίρνοντας το δεύτερο βραβείο. Το βραβείο αυτό είχε εμπορική επιτυχία και έτσι το γκρουπ συνεχίζει βγάζοντας μια σειρά από επιτυχημένα σαρανταπεντάρια. Ενώ το γκρουπ βρίσκεται στο απώγειο της δημοτικότητάς του, ένα «ροζ σκάνδαλο» σήμανε και το τέλος του συγκροτήματος.

Εξαδάκτυλος

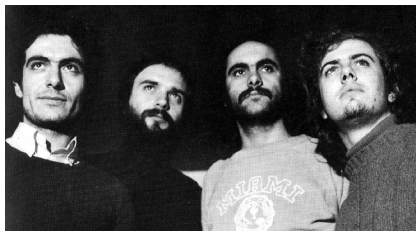
Σχηματίστηκαν από τις στάχτες των MGC και υπήρξαν από τα καλύτερα ροκ συγκροτήματα της δεκαετίας αυτής, που, δυστυχώς όμως, άφησαν πίσω τους ελάχιστες ηχογραφήσεις. Εμφανίζονται για πρώτη φορά σε κλαμπ της Θεσσαλονίκης, αλλά έμειναν εκεί μόνο είκοσι μέρες, αφού η μουσική τους φάνηκε παράξενη στον ιδιοκτήτη. Το '71 παίζουν στο ιστορικό «Κύτταρο» μαζί με τους Socrates και με ρεπερτόριο από Stones και Velvet μέχρι Muddy Waters.

Πελόμα Μποκιού

Ένα από τα λίγα σύνολα που συνδύασαν με έξοχο τρόπο τον ελληνικό στίχο με το ροκ. Ιδρύθηκαν στις αρχές του '70 από τους: Β. Μπονάτσο, Γ. Κιουρτσόγλου, Ν. Δαπέρη, Τ. Μαρινάκη και Ν. Λογοθέτη και έγιναν αμέσως γνωστοί με τον πρώτο τους δίσκο τον *Γαρύφαλλο*. Έδωσαν αρκετές καλές συναυλίες και ο ήχος τους ήταν βασισμένος κυρίως στη μουσική των Santana.

Μπουρμπούλια

Δημιουργήθηκαν όταν το ντουέτο Δάμων και Φιντίας (Π. Σιδηρόπουλος και Π. Δεληγιαννίδης) ενώθηκε με τους Β. Ντάλλα και Ν. Τσιλογιάννη, που ως Μπουρμπούλια συνόδευαν τον Δ. Σαββόπουλο, και τον αμερικανό Μ. Φρογκ. Γράφουν το πρώτο τους

σαρανταπεντάρι με πρώτη όψη τον *Ντάμη τον Σκληρό*, ενώ ο αρχικός τίτλος ήταν ο *Νταμής ο Ληστής*. Στον χώρο αυτό δεν θα μείνουν για μεγάλο χρονικό διάστημα, αφού ελάχιστοι κατανοούσαν το νόημα των τραγουδιών τους, ενώ οι υπεύθυνοι τους πίεζαν να εντάξουν και ξένο υλικό στο ρεπερτόριό τους.

Πηγές: 1. Ντίνος Δηματάης, 25 χρόνια ελληνικού ροκ, Νέα Σύνορα-Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 1992. 2. Μανώλης Νταλούκας, ό.π. 3. Ντίνος Δηματάης, Παύλος Σιδηρόπουλος, Το μοναχικό μπλουζ του πρίγκιπα, Κατσάνος, 1997.

Η μουσική είναι η μόνη γλώσσα που όλος ο κόσμος καταλαβαίνει. Ο μόνος τρόπος συνεννόησης. Είναι μια αδελφοσύνη. Να το θυμάσαι φίλε μου. Κάποτε δεν θα χρειάζεται να μιλάμε.

Παύλος Σιδηρόπουλος

Παύλος Σιδηρόπουλος

Ο Σιδηρόπουλος δεν ήταν απλά ένας μεγάλος μουσικός αλλά αποτελούσε πλέον το σύμβολο μιας ολόκληρης γενιάς. Μιας γενιάς που ήθελε να έχει το δικό της εγχώριο ροκ ήρωα και μιας άλλης νεότερης που τον ανακάλυπτε μετά τον θάνατό του. [...] Και σήμερα μετά το οριστικό ταξίδι του όλοι πλέον υποκλίνονται στο έργο του και αποδέχονται τον ριζοσπαστικό του ρόλο στη δημιουργία και την εξέλιξη του ελληνικού ροκ. [...]

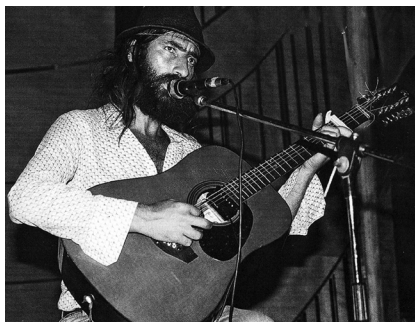
Σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής του προτίμησε ν' ακολουθήσει ένα μοναχικό αλλά και αυθεντικό τρόπο έκφρασης με τους δικούς του κανόνες και τα προσωπικά πιστεύω του. Κυκλοφορούσε σε αραιά χρονικά διαστήματα τους δίσκους του και αγαπούσε να δίνει τις συναυλίες του σε μικρούς χώρους, στους οποίους είχε τη δυνατότητα να βρίσκεται σε άμεση επαφή με το κοινό του. Οι επιλογές του αυτές μαζί με τα μηνύματα των στιχουργικών καταθέσεών του, οδήγησαν αρκετούς να τον εντάξουν στον κύκλο των περιθωριακών, των επικίνδυνων και των αντικοινωνικών. [...]

Η ολέθριά του σχέση με τα ναρκωτικά ήταν γνωστή σχεδόν σε όλους, αφού μέσα από τα τραγούδια του, που έβγαιναν από προσωπικές εμπειρίες και βιώματα, κατέγραφε με μοναδικό και συγκλονιστικό τρόπο τη δοκιμασία του αυτή και προειδοποιούσε για τους κινδύνους της θανατηφόρας μαστίγας.

Υπήρξε ο πρώτος μουσικός που τόλμησε να εκδώσει ένα ολόκληρο άλμπουμ καταθέτοντας τον προσωπικό του γολγοθά με την ηρωίνη, επιχειρώντας να την απομυθοποιήσει και να αποτρέψει όσους τυχόν περιέργους ήθελαν να εισχωρήσουν στο ταξίδι αυτό που δεν έχει επιστροφή.

Ντίνος Δηματάης, Παύλος Σιδηρόπουλος,
Το μοναχικό μπλουζ του πρίγκιπα,
Κατσάνος, 1997. σσ 13-17.

Νικόλας Άσιμος

Ο Νικόλας Άσιμος (1949-1988) ήταν στιχουργός, συνθέτης και τραγουδιστής του ελληνικού ροκ. Ήταν μία περίπτωση ιδιαίτερα αντισυμβατικού καλλιτέχνη,

κυρίως όσον αφορά στον τρόπο ζωής που επέλεξε ο ίδιος για τον εαυτό του. Οι συμπεριφορές του και τα τραγούδια που έγραψε θεωρήθηκαν συχνά προκλητικά. Υπήρξε ένα έντονα πολιτικοποιημένο άτομο, που ιδεολογικά δεν ανήκε σε κάποιο χώρο. Ο ίδιος ποτέ δεν αποδέχτηκε την "ταξινόμηση" σε κάποια ιδεολογία. Κόντρα σε όλους και όλα αντιστάθηκε αταλάντευτα γιατί ήταν πραγματικά ελεύθερος.

Μετά από δύο ανεπιτυχείς απόπειρες αυτοκτονίας (την πρώτη φορά έσπασε το σχοινί και την δεύτερη η καρέκλα), στις 17 Μαρτίου του 1988 βρέθηκε κρεμασμένος στο μαγαζάκι – κατοικία του. Την παραμονή είχε κολλήσει ένα σημείωμά του στο τζάμι: «Θα περιμένω ακόμα μια μέρα».

Πηγές: 1. Δημήτρης Μπαγέρης, *Ο διάσημος Νικόλας Άσιμος*, Σιγαρέτα- Οδός Πανός, 1999. 2. <http://el.wikipedia.org>

*This is the end, beautiful friend
This is the end,
my only friend, the end
It hurts to set you free
But you'll never follow me
The end of laughter and soft lies
The end of night we tried to die
This is the end.*

Να μ' αγαπάς

Σου γράφω πάλι από ανάγκη
η ώρα πέντε το πρωί
το μόνο πράγμα που 'χει μένει
όρθιο στον κόσμο είσαι εσύ.
Τι να τις κάνω τις τιμές τους
τα λόγια τα θεατρικά
μες στην οθόνη του μυαλού μου
χάρτινα είδωλα νεκρά.
Να μ' αγαπάς όσο μπορείς
να μ' αγαπάς.
Κοιτάζοντας μες στον καθρέφτη
βλέπω ένα πρόσωπο γνωστό
κι ίσως η ασχήμια του να φύγει
μόλις πλυθώ και ξυριστώ
Βρωμάει η ανάσα απ' τα τσιγάρα
βαραίνει ο νους μου απ' τα πολλά
στον τοίχο κάποια Μόνα Λίζα
σε φέρνει ακόμα πιο κοντά.
Να μ' αγαπάς όσο μπορείς
να μ' αγαπάς.
Αν και τελειώνει αυτό το γράμμα
η ανάγκη μου δεν σταματά
σαν το πουλί πάνω στο σύρμα
σαν τον αλήτη που γυρνά.
Θέλω να 'ρθεις και να μ' ανάψεις
το παραμύθι να μου πεις
σαν μάνα γη να μ' αγκαλιάσεις
σαν άσπρο φως να ξαναρθείς.

Μια συζήτηση με τη συγγραφέα του έργου

Γράφετε μυθιστορήματα, διηγήματα, σενάρια και θεατρικά έργα. Ποιες είναι οι διαφορές που αντιμετωπίζετε σε κάθε διαφορετικό είδος γραφής; Εσείς ποιο είδος προτιμάτε να γράφετε;

Κατ' αρχήν τα τέσσερα είδη φαντάζουν διαφορετικά, αλλά στο βάθος έχουν ένα πολύ σημαντικό κοινό στοιχείο: Μια ιστορία με αρχή, μέση και τέλος. Αν αυτή η ιστορία είναι και ενδιαφέρουσα και δεν αναλώνεται σε ασήμαντες λεπτομέρειες, αλλά χτυπάει κατ' ευθείαν στη φλέβα της ζωής, δηλαδή στην ουσία της, τόσο το καλύτερο. Αν υπάρχει αυτό, έχεις κάνει σαν συγγραφέας, ένα καλό ξεκίνημα. Η διαφορά τους είναι στον τρόπο αφήγησης της ιστορίας. Το μυθιστόρημα έχει ευρυχωρία. Αφήνεις τη φαντασία σου να ξεδιπλωθεί παρασύροντας τον ανάγνωση σου σε καινούριες διαδρομές και εμπειρίες. Το διήγημα κάνει μικρότερες διαδρομές και επικεντρώνεται σε στενότερο χρόνο και λιγότερα πρόσωπα. Στο σενάριο μπορώ να πω ότι εικονογραφούνται τα συναισθήματα των ηρώων, η εικόνα με τη λεπτομέρειά της αναδεικνύει ατμόσφαιρες και συμπεριφορές. Το θεατρικό έργο, ωστόσο, θεωρώ ότι είναι το πιο άμεσο από όλα και αυτό που μπορεί να δημιουργήσει μεγάλη συγκίνηση στον θεατή. Ο λόγος παίζει τον μέγιστο ρόλο αλλά ακόμη μεγαλύτερο ρόλο παίζουν οι σιωπές και τα λόγια που δεν λέγονται, αλλά υφέρπουν κάτω από τα λεχθέντα. Ωστόσο όλα αυτά είναι σχηματικές αναφορές και συμβάσεις που μπορούν να ανατραπούν από τη διάθεση πειραματισμού του συγγραφέα. Και αυτό είναι το πιο ενδιαφέρον. Προσωπικά κάθε φορά στην επιλογή της μορφής με οδηγεί το θέμα μου, αλλά σαν άτομο με καταβολές στην εικόνα μπορώ να πω ότι λατρεύω σε όλα τα είδη την κινηματογραφική γραφή.

Έχετε βραβευτεί για κάποια από τα θεατρικά σας έργα. Πόσο εύκολο είναι για έναν θεατρικό συγγραφέα να διακριθεί στη σημερινή εποχή;

Η ευκολία να διακριθείς σήμερα είναι σφιχταγκαλιασμένη με την ευκολία να ξεχαστείς. Η ταχύτητα με την οποία εμφανίζονται και εξαφανίζονται προϊόντα και πρόσωπα έχει δημιουργήσει αυτό που

λέμε «είδος μιας χρήσης». Εκεί είναι η πρόκληση σήμερα. Να μπορέσει ο συγγραφέας να ξεφύγει από τον κανόνα της μιας χρήσης και να παραμείνει δημιουργικός. Από την άλλη η κουλτούρα της χώρας μας δυστυχώς ποδηγετείται από μια πολύ συγκεκριμένη και συντηρητική «ελίτ», η οποία αντιστέκεται σθεναρά στην είσοδο νέων δημιουργών που δεν έχουν την εύνοιά της και δεν ακολουθούν τους κανόνες της. Αυτό κάνει τη διάκριση για ορισμένους πολύ εύκολη και για άλλους δύσκολη έως αδύνατη.

Πώς νοιώθετε όταν βλέπετε τα έργα σας να παίρνουν σάρκα και οστά;

Σαν μητέρα που έφερε στον κόσμο με οδύνη ένα παιδί που της φεύγει απ' την αγκαλιά της για να πορευτεί μόνο του στη ζωή. Ευτυχισμένη αν το «παιδί» τα καταφέρνει, λυπημένη στην αντίθετη περίπτωση. Αλλά σίγουρα και στη μία και στην άλλη περίπτωση υπάρχει απέραντη μοναξιά μέχρι την επόμενη... κύηση.

Πώς νοιώθετε που πρώτη φορά ανεβαίνει έργο σας στη Θεσσαλονίκη;

Παρόλο που από το 2000 παίζονται έργα μου στην Αθήνα, την Κύπρο και το Λονδίνο, η Θεσσαλονίκη ήταν πάντα μια πόλη που ονειρευόμουν, γιατί έχει αποδείξει ότι το θεατρόφιλο κοινό της ξέρει να αγκαλιάζει ζεστά τα έργα που το αγγίζουν. Ένα ροκ έργο λοιπόν για μια ροκ πόλη. Η ευχάριστη έκπληξη ήταν ακόμη μεγαλύτερη που η πρόταση ήρθε από το Κρατικό Θέατρο.

Ποιο ήταν το ερέθισμα για να γράψετε το Rock Story;

Τα έργα υπάρχουν μέσα μας. Είναι βιώματά μας. Διαμορφώνονται καθώς περνούν τα χρόνια και μας διαμορφώνουν. Αυτό που έχω επαναλάβει πολλές φορές είναι κάτι που πιστεύω απόλυτα. Πρώτα ζεις και μετά γράφεις. Κάποια στιγμή, μετά από χρόνια, ένα βίωμα «ωριμάζει» και τότε απελευθερωμένο από ενοχές, τύψεις, οδύνη και φόβο, λυτρωμένο θα έλεγα,

αναδύεται. Αρκεί ένα ελάχιστο κέντρισμα από κάποια, ακόμη και φαινομενικά άσχετη, εξωτερική αιτία, για να συμβεί ένας κατακλυσμός από λέξεις. Είναι αυτό που κάποιοι λένε έμπνευση. Για το *Rock Story* το ερέθισμα ήταν το ξαναάκουσμα σε μια συναυλία των τραγουδιών του Παύλου Σιδηρόπουλου. Εκεί κατακλύστηκα από εικόνες, λόγια, βιώματα, στιγμές, ανακατεμένες με πολλά ακόμη τραγούδια των Doors, των Rolling Stones, του Bob Dylan, του Ασισμού και άλλων πολλών. Όχι πως δεν τα είχα ξανακούσει πολλές φορές αυτά τα τραγούδια. Αλλά με βρήκαν σε μια ιδιαίτερη στιγμή, που η συγκίνηση ήταν απόλυτη και ξέσπασε σε λέξεις. Το ροκ το έχω ζήσει, το έχω αγαπήσει, με διαμόρφωσε και τώρα... το παραδίδω.

Είχατε στον νου σας κάποιον συγκεκριμένο rock star όταν το γράφατε;

Δεν ξέρω. Έβλεπα μπροστά μου ένα υπέροχο πλάσμα που κινιόταν ευλύγιστα σαν αίλουρος στη σκηνή και στη ζωή. Κάτι μου θύμιζε αλλά γρήγορα έφτιαξε τον δικό του χαρακτήρα και πήρε στα χέρια του τη ζωή του.

Σε ποια εποχή αναφέρεται το έργο; Θα μπορούσε η συγκεκριμένη ιστορία να διαδραματίζεται και σήμερα;

Το *Rock Story*, αν και αναφέρεται σε κάποιες συγκεκριμένες δεκαετίες, όπως είναι του '60 του '70 και του '80, στην πραγματικότητα δεν περιορίζεται σ' αυτές γιατί μιλά για τις σχέσεις των ανθρώπων, τη στάση τους απέναντι στην επανάσταση και την ελευθερία, την

απεγνωσμένη ανάγκη τους για αγάπη. Θα έλεγα ότι το έργο είναι το όχημα για να μιλήσω για όλα αυτά τα πολύ ανθρώπινα, καθημερινά και διαχρονικά θέματα.

Όταν γράφατε το *Rock Story* είχατε στο μυαλό σας ένα συγκεκριμένο κοινό στο οποίο απευθύνεστε;

Πάντα έχω στο μυαλό μου ένα συγκεκριμένο κοινό. Τις αδελφές ψυχές. Δεν γράφω για όλον τον κόσμο. Δεν θά 'ταν δυνατόν. Μ' ενδιαφέρει ένα κοινό ανεξαρτήτως ηλικίας που να έχει ευαίσθητες κεραιές στα κοινωνικά και προσωπικά προβλήματα, ανοιχτό μυαλό σε νέες ιδέες, χωρίς συντηρητικότητες και πουριτανισμούς και ανεκτικό στη διαφορετικότητα. Η τέχνη, όπως ξέρετε, είναι μια μορφή επικοινωνίας, ίσως η πιο ευαίσθητη μορφή, και χρειάζεται και τα δυο μέρη, συγγραφέας και θεατής ή αναγνώστης δηλαδή, να καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλο. Διαφορετικά όλα πέφτουν στο κενό.

Τι σημαίνει για εσάς «ροκ»;

Οτιδήποτε αντίθετο στο κατεστημένο, που ξεχειλίζει από πάθος για την αληθινή ζωή, ασυμβίβαστο και συγχρόνως απόλυτα ερωτικό.

Το «ροκ» συνεχίζει να υφίσταται ως γενικότερη ιδεολογία και στάση ζωής;

Ναι, όπως όλα τα μεγάλα κινήματα της ιστορίας που ενώ πολεμούνται από το κατεστημένο στην αρχή, μετά γίνονται τρόπος ζωής περνώντας στις πλειοψηφίες και κατόπιν αναιρούνται για να στηρίζονται μόνο από μειοψηφίες, ενώ κάποιοι εκμεταλλεύονται αυτές τις ιδεολογίες και τα ινδάλματα με σκοπό το κέρδος (Βλέπε μπλουζάκια Τσε Γκεβάρα). Ωστόσο η «ροκ» στάση ζωής εξακολουθεί να υπάρχει αυθεντική. Έστω και στις μειοψηφίες. Αλλά θεωρώ ότι οι μειοψηφίες και οι ιδιαίτεροι άνθρωποι που ονειρεύονται οδηγούν τον κόσμο σε καινούριους δρόμους και ανακαλύψεις.

Τι σημαίνει το τρίπτυχο “sex, drugs and Rock’n’ Roll”; Πιστεύετε ότι η φράση αυτή, που συνοψίζει την ιδεολογία μιας ολόκληρης εποχής, εξακολουθεί να έχει οπαδούς σήμερα και εάν, ναι, συνεχίζει να λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο;

Νομίζω ότι αυτό το τρίπτυχο δεν σημαίνει σήμερα το ίδιο πράγμα που σήμαινε τότε. Σήμερα το sex είναι διαφορετικό, τα drugs κινούνται σε μαζικότερους χώρους και το Rock’n’Roll έχει υποχωρήσει μπροστά σε νέες μουσικές μορφές διαμαρτυρίας, raegge, hip hop κλπ. Ο απόηχος όμως εκείνης της ιστορίας υπάρχει στη ζωή μας και την έχει διαμορφώσει. Αν θέλετε είναι μια κληρονομιά εκείνης της εποχής που την έχουμε με τη σειρά μας κληροδοτήσει στους νεότερους. Την έχουμε στο DNA μας όπως όλα.

Τι κρύβεται πίσω από έναν ροκ σταρ;

Ένας ευαίσθητος άνθρωπος!

Ο κεντρικός ήρωας του έργου, ο Λεό αναφέρει χαρακτηριστικά: «Θέλει ψυχή το ροκ. Να πεθάνεις γι’ αυτό. Έχεις να πεθάνεις για τίποτα καλύτερο;». Πόσο «αληθινό» είναι αυτό το ιδανικό του Λεό;

Υπάρχουν μερικοί άνθρωποι που επιδιώκουν τις ουτοπίες και επιζητούν ιδανικά στη ζωή τους. Ιδανικά που να

τους αφοσιωθούν και να πεθάνουν γι’ αυτά. Ένας από αυτούς ήταν ο Τσε Γκεβάρα, αν θέλετε, χωρίς να κάνω

συγκρίσεις φυσικά. Ο Λεό θα μπορούσε να ήταν ένας αληθινός επαναστάτης σε μια άλλη χώρα. Στην Ελλάδα τα πράγματα είναι αλλιώς. Δεν υπάρχουν μεγάλες ιδέες, δεν υπάρχουν επαναστάσεις, δεν υπάρχουν μαζικά αιτήματα, δεν υπάρχει αληθινή αντίσταση. Μ’ αυτήν την έννοια ένας ιδεολόγος δεν βρίσκει έδαφος για να αναπτύξει την προσωπικότητά του και τη δράση του. Αυτό θα μπορούσε να μετατραπεί εύκολα σε αυτοκαταστροφή. Αυτή είναι η «αλήθεια» του Λεό. Δεν τον άφησαν να έχει οράματα. Ούτε οι άνθρωποι, ούτε η χώρα. Ξέρετε και η χώρα μπορεί πολλές φορές να σε οδηγήει στην αυτοκαταστροφή. Οι όμορφοι άνθρωποι –και υπάρχουν πολλοί– όμορφα καίγονται!

Η σχέση του Λεό με τη μητέρα του, Νάντια, είναι μια «συνηθισμένη» σχέση μητέρας-γιου;

Αυτή η σχέση αποτελεί ίσως και το κλειδί του έργου χωρίς αυτό να αναιρεί τα προηγούμενα. Θα έλεγα πως είναι μια σχέση τόσο «συνηθισμένη» όσο συνηθισμένο είναι το Οιδιπόδειο σύμπλεγμα. Πολλές φορές ξέρετε κάποιος συγγραφείς αποφεύγουμε να μιλήσουμε ξεκάθαρα γι’ αυτήν την τόσο δύσκολη σχέση μέσα στην οικογένεια. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι παύει να είναι καθοριστική στη διαμόρφωση χαρακτήρων και συμπεριφορών, που μας ακολουθούν σε όλη μας τη ζωή. Όσο και αν δεν θέλουμε να τη βλέπουμε και προσπαθούμε να μην μιλάμε γι’ αυτήν, πάντα υπάρχει και μας καθορίζει.

Πόσο κοντά στο πρότυπο μιας «τυπικής ελληνικής οικογένειας» είναι οι ήρωες του έργου;

Νομίζω πως αυτό είναι το διαφορετικό αλλά και ουσιαστικό πλεονέκτημα ενός ελληνικού θεατρικού έργου σε σχέση με ένα ξένο. Μιλάει όχι μόνο με λόγια αλλά κυρίως με τους κώδικες της δικής μας πραγματικής ζωής. Ας μην ξεχνάμε ότι ο συγγραφέας δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να αποτυπώνει τα βιώματά του σε κάθε έργο του. Κι εγώ ως Ελληνίδα που έχω ζήσει σαν κόρη μέσα σε μια τυπική οικογένεια και ζω και ως μητέρα σε μια άλλη, γράφω γι’ αυτήν. Συγνώμη που είναι ένα κλισέ της ελληνικής οικογένειας αυτό το έργο.

Ποιος είναι ο ρόλος του πατέρα σε αυτή την οικογένεια; Ποια είναι η σχέση του με τον Λεό και τη Χρυσόφη, αλλά και με τη σύζυγό του;

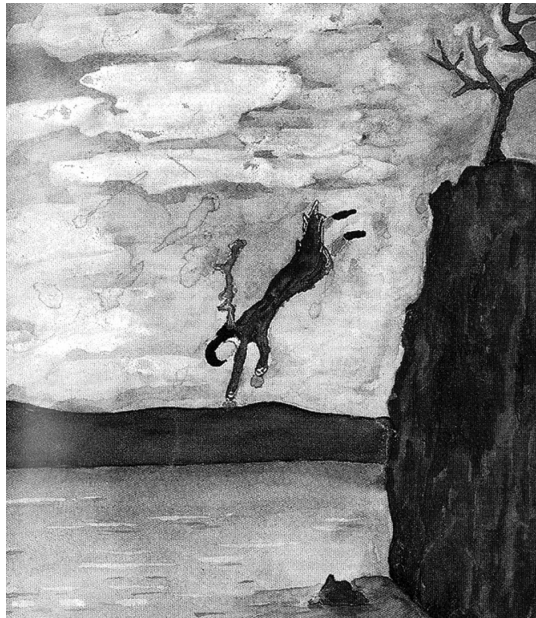
Μπροστά σε μια τέτοιας δυναμικής μητέρα ο πατέρας λίγο ως πολύ φαντάζει απών. Όχι από το έργο, ούτε από την οικογένεια. Αλλά από την ίδια τη ζωή. Ας μη ξεχνάμε πως ο πατέρας δεν παύει εκτός από πατέρας να είναι και γιος μιας άλλης μητέρας. Αυτό σημαίνει ότι κουβαλάει μαζί του τις εμπειρίες της προηγούμενης οικογένειας που γίνονται ζητούμενα από την καινούρια διαμορφώνοντας νέες δυναμικές. Απλοποιώντας θα έλεγα πως στην προκειμένη περίπτωση η σχέση του με τον Λεό είναι κρυφά ανταγωνιστική. Με τη Χρυσόφη δείχνει περισσότερο προστατευτικός με μια κρυφή διάθεση για τρυφερότητα. Αλλά η μεγαλύτερη κόντρα του συμβαίνει με τη Νάντια. Στο πρόσωπο της οποίας βλέπει όχι μόνο τη δική του μητέρα αλλά και τις αντιδράσεις της ίδιας της κοινωνίας απέναντί του. Μιας κοινωνίας που όλο ζητάει και ωθεί προς την αλλοτρίωση του εαυτού.

Οι ήρωες του έργου ζουν μια μοναχική ζωή. Πού οφείλεται η αποξένωσή τους;

Αν τους ακούσετε να μιλούν, σχεδόν ποτέ δεν θα δείτε να απαντάει ο ένας στην ερώτηση του άλλου. Σχεδόν ποτέ δεν θα συμφωνήσουν. Ποτέ δεν θα έχουν τις ίδιες ανάγκες. Οι στιγμές τους για τρυφερότητα δεν συμπίπτουν. Και ο ένας κατηγορεί τον άλλον γι' αυτό. Έτσι βυθίζονται στη μοναξιά. Περιχαράκωνονται μέσα σ' αυτήν. Ταμπουρώνονται μακριά από το «εχθρικό» περιβάλλον. Όταν ξεπροβάλλουν κρατούν «όπλο» για να μπορέσουν ν' αμυνθούν στον αντίπαλο. Δεν το θέλουν αλλά, αν η επίθεση από τον εχθρό είναι πολύ δυνατή, μπορεί και να... «σκοτώσουν»! Ενώ κατά βάθος δεν ζητούν παρά την αγάπη, απεγνωσμένα.

Και τα τέσσερα μέλη της οικογένειας είχαν όνειρα που, όπως λένε, δεν τους επέτρεψαν να τα πραγματοποιήσουν. Ποιος ήταν τελικά ο «φτεροπεταχτής» των ονείρων τους;

Ο Σαρτρ λέει: *Η κόλασή μας είναι οι άλλοι*, που σημαίνει ότι η κόλαση των άλλων είμαστε εμείς. Τα φτερά των ονείρων σιγά σιγά ψαλιδίζονται από τους οικείους, από την οικογένεια, στη συνέχεια από την κοινωνία και, για να επανέλθουμε σε προηγούμενη απάντηση, από την ίδια τη χώρα. Και στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα, όπου χώρα πλέον βλέπε αλληλεξαρτούμενα διεθνή συμφέροντα. Είναι αυτό που λέει ο Κοέλιο αντίστροφα: *Το σύμπαν, όταν θέλεις κάτι, συνωμοτεί για να (μην) γίνει*. Συγγνώμη που δεν είμαι πολύ αισιόδοξη. Αλλά είμαι σίγουρη πως όταν πιάνουμε πάτο τότε βγάζουμε πάλι φτερά απ' την αρχή. Κι αυτό είναι αισιόδοξο!

«Το ροκ είναι πολιτική, είναι επανάσταση». Πιστεύετε ότι στη σημερινή εποχή το ροκ διατηρεί τον «επαναστατικό» του χαρακτήρα; Θα μπορούσε να «εμπνεύσει» το πρόσφατο ξέσπασμα των νέων;

Θεωρώντας ότι το «ροκ» είναι στάση ζωής με μια ευρύτερη έννοια, ναι. Στις παλιότερες γενιές ο ήχος και οι στίχοι του ήταν επανάσταση. Σήμερα ο γιος μου μπαίνει στο σπíti από το σχολείο και φωνάζει ρυθμικά συνθήματα επαναστατικά προηγούμενων γενεών γελώντας σαν να κοροϊδεύει. Εγώ από αυτό καταλαβαίνω ότι... ψάχνεται! Οι νέοι ψάχνονται. Δεν είναι ευχαριστημένοι. Τους έχουμε ψαλιδίσει τα όνειρα. Ίσως μια δική μας «ροκ» στάση ζωής τους βοηθήσει.

Πιστεύετε ότι οι νέοι σήμερα έχουν ιδανικά και εάν ναι, ποια είναι αυτά; Πώς μπορούν να ξεφύγουν από το αδιέξοδο;

Ιδανικά και οράματα δεν είχε ποτέ το σύνολο των νέων σε καμία εποχή. Ας μην γελιόμαστε και ωραιοποιούμε με νοσταλγία το παρελθόν. Οράματα και ιδανικά έχουν ορισμένοι και αυτοί τα εμπνέονται από το οικείο περιβάλλον τους αναπτύσσοντας αντιστάσεις σε μια υπερκαταναλωτική σημερινή τάση που θεοποιεί το χρήμα και τις επώνυμες μάρκες ρούχων. Προς το παρόν αυτό που βλέπω σε μεγάλη μερίδα νέων είναι ότι ψάχνονται, επιζητούν οράματα και όλο αυτό αυξάνεται σε όγκο. Αλλά έχουμε ευθύνη για τα οράματα των παιδιών μας πιστεύω. Τίποτα δεν γεννιέται μόνο του. Στο θέατρο λέμε ότι υπάρχει δράση και αντίδραση. Τα οράματα είναι η αντίδραση στη δική μας δράση. Ο Τέρι Ίγκλετον, ένας σημαντικός θεωρητικός της λογοτεχνίας, είχε πει σε μια συνέντευξή του πρόσφατα σχετικά με την κρίση ότι: *Αυτό που πρέπει να κάνουμε στο μέλλον είναι να βάλουμε τη συμπόνια στη ζωή μας. Σ' αυτή την περίπτωση θα συγκινούμασταν από τη στέρηση των άλλων ανθρώπων κι αυτό θα μας οδηγούσε να μοιραστούμε μαζί τους τα ίδια αγαθά που μας εμποδίζουν να βιώσουμε τη δυστυχία τους. Το πρόβλημα θα μπορούσε να γίνει η λύση. Η ανανέωση του σώματος, ώστε ν' αρχίσει να νιώθει, και μια ριζική ανακατανομή του πλούτου είναι στενά συνδεδεμένα. Για να αντιληφθούμε σωστά πρέπει να αισθανθούμε...* Για να συνοψίσω απλοποιώντας θα έλεγα ότι αυτό που χρειάζεται είναι αγάπη προς τους άλλους. Και χρειάζεται εδώ και τώρα. Απεγνωσμένα! Είναι λίγο αυτό για όραμα;

Με τη συγγραφέα συζήτησε η Αιμιλία Καρακόκκινου.

Λεία Βιτάλη

Γεννήθηκε στην Αθήνα και κατάγεται από την Κωνσταντινούπολη. Σπούδασε Νομικά, Ψυχολογία και Δημοσιογραφία ενώ παρακολούθησε σεμινάρια Θεατρικής Γραφής και Σκηνοθεσίας.

Στα γράμματα εμφανίστηκε το 1986 με το μυθιστόρημα *Άννα Χ.* (Εξάντας). Ακολούθησαν *Η κοιλιά της μεταφράστριας* (Εξάντας 1988), *Η τρομοκρατία της μνήμης* (Εξάντας 1993), *Η μυρωδιά του μαύρου* (Εξάντας 1995), *Το παραμύθι του μεγάλου φόβου* (Καστανιώτης 1999, Μέγα Βραβείο Μυθιστορήματος Τρανούλη και υποψήφιο για το βραβείο του ΔΙΑΒΑΖΩ), *Σκοτεινές μητέρες* (Πατάκης 2005), *Ιερή παγίδα* (Πατάκης 2006).

Στο θέατρο εμφανίστηκε το 2000 με το έργο της *Το γεύμα* (Κρατικό Βραβείο Θεατρικού Έργου 1998) που παίχτηκε για δύο χρόνια στην Αθήνα από τη Θεατρική Σκηνή σε σκηνοθεσία Αντώνη Αντωνίου και στην Κύπρο από το Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας το 2003 σε σκηνοθεσία Άλκη Κρητικού. Ακολούθησε το έργο της *Το μεγάλο παιχνίδι* πάλι από τη Θεατρική Σκηνή το 2002, ενώ γυρίστηκε και παίχτηκε στην τηλεόραση στην εκπομπή *Ελληνικά Μονόπρακτα* σε σκηνοθεσία Κ. Κιμούλη και Γ. Γκικαπέττα. Το 2004 ανέβηκε στο Λονδίνο στο θέατρο Riverside Studios το έργο της *Ροστυμπφ* (Κρατικό Βραβείο Θεατρικού Έργου 1994 και Διεθνής Τιμητική Διάκριση 1995) από τον θεατρικό οργανισμό Trojan Horse σε σκηνοθεσία Άλκη Κρητικού και το 2006 από το Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας σε σκηνοθεσία Βαρνάβα Κυριαζή. Το 2005 ανέβηκε στο Θέατρο Εμπρός το *Addio del Passato* σε σκηνοθεσία Τάσου Μπαντή. Έχει διασκευάσει και σκηνοθετήσει για το θέατρο της Ραφήνας τα έργα: *Ρωμύιους και Ιουλιέτα στο μπαρ των αγγέλων*, *Η σονάτα του σεληνόφωτος* και *Η κυρία του πάθους* (παράσταση με μουσική από το έργο του Τεννεσσό Ουίλλιαμς *Το γλυκό πουλί της νιότης*). Τα θεατρικά της κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Πατάκη και Αιγόκερως.

Έχει πάρει μέρος σε δύο Διεθνή Θεατρικά Συνέδρια με θέματα: «Ο μύθος στο σύγχρονο θέατρο» και «Η βία στο σύγχρονο θέατρο» και στην Ημερίδα με θέμα: «Η προώθηση του ελληνικού θεατρικού έργου στο εξωτερικό».

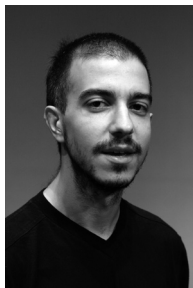
Έχει γράψει επίσης τα θεατρικά έργα: *Ευάννα*, *Θηρία στην αποθήκη*, *Τζιν Φιζζ* (Βραβείο ΠΕΛ), *Αγάπα με!*. Έχει εργασθεί ως δημοσιογράφος σε περιοδικά και ως κειμενογράφος σε διαφημιστικές εταιρίες (Βραβείο της Ένωσης Διαφημιστών Ελλάδος, Πανευρωπαϊκό Βραβείο Rizzoli).

Συν-σεναριογράφος στην κινηματογραφική ταινία *Ελεύθερη κατάδυση* του Γ. Πανουσόπουλου (Κρατικό Βραβείο Ταινίας).

Έχει γράψει 75 σενάρια για την τηλεόραση, καθώς και σενάρια για ραδιοφωνικές σειρές.

Έχει διατελέσει μέλος της κριτικής επιτροπής για τα τηλεοπτικά βραβεία, μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος, του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου και του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου του Κέντρου Κινηματογράφου. Είναι τακτικό μέλος της Εταιρίας Θεατρικών Συγγραφέων.

Βιογραφικά σημειώματα

ΤΑΣΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

(βοηθός σκηνοθέτη)

Σπουδές: Τμήμα Θεάτρου του ΑΠΘ με κατεύθυνση Σκηνοθεσία (αριστούχος απόφοιτος). Νομική Σχολή ΑΠΘ. Μεταπτυχιακές σπουδές στην Κοινωνιολογία με ειδίκευση στην Αρχαία Τραγωδία. **Ως βοηθός σκηνοθέτη** συνεργάστηκε στις παραστάσεις: *Μου θυμίζεις φιλιά*, *Happy Birthday*, *Woyzeck*, *Bash-Κοσμικό γεγονός* (Θεατρικός Οργανισμός Νέες Μορφές), *Με δύναμη από την Κηφισιά*, *Μοργκεντάου* (Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης»), *Η πεντάμορφη και το τέρας*, *Σαν τα σκυλιά* (ΚΘΒΕ). **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Μ. Μπεκρή, Γ. Παρασκευόπουλο, Έ. Βασιλικιώτη, Χ. Χατζηβασιλείου, Γ. Καλαϊτζη, καθώς και με τον C. di Maglio σε σεμινάριο για τη μάσκα στην commedia dell' arte (Ελληνικό Φεστιβάλ 2006).

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΡΣΕΝΗ

(σκηνογράφος-ενδυματολόγος)

Σπουδές: Σχολή Βακαλό. Wimbledon School of Art του Λονδίνου (Β.Α. Honours). Έχει σχεδιάσει κοστούμια και σκηνικά για μεγάλο αριθμό παραστάσεων, κινηματογραφικών ταινιών, τηλεοπτικών σειρών, τηλεταινιών, όπερας, χοροθεάτρου κ.ά. Κοστούμι της, από την ταινία *Τόπος κρανίου* (σκην. Κ. Αριστόπουλος), εκτίθεται στο Μουσείο Κινηματογράφου Palais de Chaillot στο Παρίσι. **Τιμήθηκε** στο Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης **με βραβεία Ενδυματολογίας και Σκηνογραφίας** για τις ταινίες: *Καραβάν Σεράι* (σκην. Τ. Ψαρράς), *Σκιά του φόβου* (σκην. Γ. Καρυπίδης), *Έναστρος θόλος* (σκην. Κ. Αριστόπουλος), *Λευτέρης Δημακόπουλος* (σκην. Π. Χούρσογλου), *Ωρες* (σκην. Α. Αγγελίδης), καθώς επίσης και με τα αντίστοιχα **Κρατικά βραβεία** για τις περισσότερες. **Τιμήθηκε με το Κρατικό βραβείο Ενδυματολογίας** για την ταινία *Τοπίο στην ομίχλη* (σκην.

Θ. Αγγελόπουλος). **Βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ Δράμας** (Παραμονή Πρωτοχρονιάς, σκην. Π. Ζούλιας και *Trinity*, σκην. Ε. Χατζής). Έλαβε τα τηλεοπτικά βραβεία Ενδυματολογίας (Θυσία, σκην. Γ. Μιχαηλίδης και *Συκοφαντία του αίματος*, σκην. Κ. Αριστόπουλος). **Έχει εικονογραφήσει** σημαντικό αριθμό παιδικών βιβλίων (με το βιβλίο *Καρυσθραύστης* συμμετείχε στη Διεθνή Μπιενάλε της Βαρκελώνης). Με τον Π. Ζούλια **συνεργάστηκε σε δέκα παραστάσεις**, μεταξύ των οποίων η *Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου* που τιμήθηκε ως η καλύτερη παράσταση του 2008.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

(επιμέλεια και ενορχήστρωση μουσικής)

Σπουδές: Κλασικό πιάνο και κιθάρα. Κλασική και Jazz Αρμονία και Σύνθεση. Τελειόφοιτος του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. **Η πρώτη του δισκογραφική δουλειά**, ως μέλος του συγκροτήματος «Μέρες», κυκλοφόρησε το 2007, έχοντας κάνει τις ενορχηστρώσεις του δίσκου. **Συνεργάστηκε με τον Πέτρο Ζούλια** στις παραστάσεις: *Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου* (ως τεχνικός επεξεργασίας ήχου) και *Misery* (πρωτότυπη σύνθεση και ενορχήστρωση).

ΜΑΡΙΝΟΣ ΔΕΣΥΛΛΑΣ

(ηθοποιός)

Σπουδές: Σχολή Εθνικού Θεάτρου. Κατά τη διάρκεια των σπουδών **συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Α. Μινωτή, Κ. Μπάκα, Δ. Μαυρίκιο σε παραστάσεις του Εθνικού Θεάτρου, καθώς και με τον θίασο Καρέζη-Καζάκου κ.ά. Μετά την αποφοίτησή του **συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Γ. Μιχαηλίδη (Ανοιχτό Θέατρο), Θ. Καρακασάνη (*Λυσιστράτη*), Ρ. Πατεράκη (*Μελωδία της ευτυχίας*, με την Α. Βουγιουκλάκη), Κ. Δαμάτη (*Φιλάργυρος*), Κ. Αρζόγλου (*Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας*), Α. Λαδικού (*Βρικόλακες*), Π. Ζούλια (*Το φάντασμα της Όπερας*, Θέατρο Χώρα και

Αι δύο ορφαναί, με την Α. Παναγιωτοπούλου, Ν. Μεντή) κ.ά. **Τηλεόραση:** Απαγορευμένη αγάπη, Singles, Υπέροχα πλάσματα κ.ά.

ΜΑΡΚΕΛΛΑ-ΝΕΦΕΛΗ ΔΟΥΖΕΝΑΚΗ

(ηθοποιός)

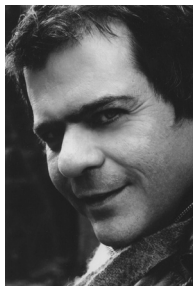
Σπουδές: Δραματική Σχολή Θεάτρου Τέχνης Καρόλου Κουν. Είναι φοιτήτρια στην ΑΣΚΤ Αθηνών. Φωνητική με τον Φ. Βουτσίνο.

Παρακολούθησε σεμινάρια Σωματικού θεάτρου με τον Stefan Metz και Βιοενέργειας με τον Μ. Μαρμαρινό. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** Ο κύκλος με την κιμωλία στον Καύκασο (σκην. Σ. Χατζάκης, ΚΘΒΕ), Το γαλάζιο πουλί (Κ. Μεγαπάνος, Εθνικό Θέατρο), Το σκλαβί (σκην. Γ. Κακλέας, ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάτας), Το σκοτεινό αντικείμενο του πάθους και Οι Δίδυμοι (σκην. Δ. Ποταμίτης), Φωτεινή Σάντρη (σκην. Μ. Κωνσταντάρου, ΔΗΠΕΘΕ Β. Αιγαίου), Λεόντιος και Λένα (σκην. Σ. Παυλίδης, Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου), Το τίποτα (σκην. Γ. Μίχαλος, ΠΣΕΘ), Νεφέλες (σκην. Θ. Καρακατσάνης), Παρωδύσσεια (σκην. Μ. Κουγιουμτζής, Θέατρο Τέχνης), Ιφιγένεια εν Αυλίδι (σκην. Γ. Λαζάνης, Θέατρο Τέχνης), Ορέστης (σκην. Μ. Κουγιουμτζής, Θέατρο Τέχνης). **Τηλεόραση:** Ιστορίες μυστηρίου (σκην. Α. Μπαφαλούκας).

ΠΕΤΡΟΣ ΖΟΥΛΙΑΣ (σκηνοθέτης)

Σπουδές: Νομική Σχολή του ΑΠΘ. Σχολή θεατρικής και κινηματογραφικής σκηνοθεσίας του Λ. Σταυράκου. Δραματική Σχολή Επιθεώρηση Δραματικής Τέχνης της Ρ. Πατεράκη. **Τιμήθηκε με το 1^ο βραβείο** στο Φεστιβάλ Δράμας για την ταινία του Μαγική Λυχνία (1990). **Βραβεύτηκε με τέσσερα βραβεία** για την ταινία Παραμονή πρωτοχρονιάς (1995). Εργάστηκε ως βοηθός σκηνοθέτη για τους Γ. Κακλέα και Ρ. Πατεράκη. **Δημιούργησε τον θεατρικό πολυχώρο** Χώρα Τεχνών (1998), όπου

φιλοξενήθηκαν πολλές σημαντικές θεατρικές, μουσικές και χοροθεατρικές παραστάσεις.

Θεατρικές σκηνοθεσίες: Θηλιά, Η Κυρία με τις καμέλιες, Το φάντασμα της όπερας, Το γλυκό πουλί της νιότης, Βρώμικοι Άγγελοι, Οι δύο ορφανές, Ο Τζακ Νίκολσον έστριβε τσιγάρο, Παράξενος επισκέπτης, Αιδοίων μονόλογοι, Rocky Horror Show, Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου, Nuts, Misery, Έξι μαθήματα χορού σε έξι εβδομάδες.

Τιμήθηκε με το α' βραβείο σκηνοθεσίας και καλύτερης παράστασης για το έργο Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου (2008). **Διδάσκει υποκριτική** στη Δραματική σχολή του Γ. Θεοδοσιάδη.

ΧΡΥΣΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ (ηθοποιός)

Σπουδές: Ιστορία-Αρχαιολογία στο ΑΠΘ. Μεταπτυχιακές σπουδές στη Βυζαντινή Επιγραφική. Δραματική Σχολή Α. Βουτσινά. Μουσικές σπουδές: πιάνο, μονωδία, σύνθεση. Από το 1996 ασχολείται επαγγελματικά με το τραγούδι. **Συμμετείχε** στην παράσταση Λεωφορείο ο Πόθος (σκην. Α. Καλογρίδης). **Διδάσκει** μουσική, αγωγή του λόγου και τραγούδι σε εργαστήρια θεάτρου για παιδιά και εφήβους και σε σχολικές θεατρικές ομάδες. **Σκηνοθέτησε και έγραψε τη μουσική** σε παιδικές παραστάσεις.

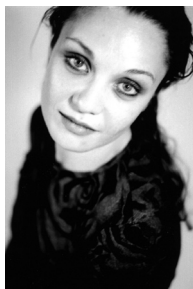

ΝΙΚΟΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ (επεξεργασία video)

Σπουδές: Τελεόφοιτος του Τμήματος Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. **Συμμετείχε** σε ανεξάρτητες ταινίες μικρού και μεγάλου μήκους ως σκηνοθέτης, παραγωγός, μοντέρ και διευθυντής φωτογραφίας. **Συνεργάστηκε** με το ΚΘΒΕ στη δημιουργία των playback videos (Σαν τα σκυλιά, σκην. Γ. Καλαϊτζή). **Είναι μέλος** της κινηματογραφικής ομάδας Kunstswollen. Συμμετείχε στο ECU Film Festival στο Παρίσι (2006) με την ταινία Επί_σκεψη, στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

(2007) με την ταινία *Τρις* και στο 5^ο Φεστιβάλ Πρωτοποριακού Κινηματογράφου με την ταινία *Utero Exprosto*.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΑΡΕΝΤΖΑΚΗ (ηθοποιός)

Σπουδές: Σχολή Δραματικής Τέχνης «Σύγχρονο θέατρο Αθήνας» του Γ. Κιμούλη. Σχολή φωτογραφίας ΕΜΕΦ. Παιδαγωγικό τμήμα ΑΚΠΕΣ. Φωνη-τραγουδι με Μ. Γεμετζάκη-Μ. Πασχάλη. Σχολή χορού Χοροκίνηση και Κίνησης. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** *Ο κύκλος με την κιμωλία στον Καύκασο, Πάπισσα Ιωάννα, Θεσμοφοριάζουσες, Βάκχες* (σκην. Σ. Χατζάκης), *Caveman* (σκην. Α. Παπαστάθη), *Το αναπάντεχο, Η μοιρασιά του διαβόλου* (σκην. Π. Σεβαστίκογλου), *Τραχίνιες* (σκην. Β. Αρδίπτης), *Η ρακωδία των σκουπιδιών* (σκην. Τ. Ράτζος), *Το καλό της χώρας μας* (σκην. Κ. Αρβανιτάκης), *Ούτος είναι ο αστήρ μου* (σκην. Ε. Γεωργοπούλου), *Η ορχήστρα* (σκην. Τ. Κουλιέβα), καθώς και στις **παραστάσεις χοροθεάτρου:** *Εκεί που χάνομαι* (χορ. Β. Γιαννακοπούλου), *Πώς να πω* (χορ. Μ. Καραλέκα). Δίδαξε αυτοσχεδιασμό στο σεμινάριο που διοργάνωσε το ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας. **Διδάσκει** αυτοσχεδιασμό και υποκριτική στη Σχολή Α. Βουτσινά. **Κινηματογράφος:** *Τρεις στιγμές* (σκην. Π. Σεβαστίκογλου), *Το τυχερό 7* (σκην. Π. Κέκας), *Και αύριο μέρα είναι* (σκην. Δ. Μασκλαβάνου), *Μέδουσα* (σκην. Γ. Λαζόπουλος).

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ (φωτισμοί)

Σπουδές: Διεύθυνση φωτογραφίας σε κινηματογραφικές σχολές της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Αυστραλίας. Από το 1990 εργάζεται ως **διευθύντρια φωτογραφίας** σε ταινίες μεγάλου και μικρού μήκους —για πολλές από τις οποίες **έχει βραβευτεί** σε διεθνή φεστιβάλ, όπως της Δράμας, της

Θεσσαλονίκης, της Αλεξάνδρειας κ.ά., καθώς επίσης και για την τηλεόραση, σε ντοκιμαντέρ, σειρές και διαφημιστικά. Από το 1992 έχει αναλάβει τον **σχεδιασμό των φωτισμών** σε περισσότερες από 100 θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, μουσικές παραστάσεις και παραστάσεις χορού στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Επιπλέον, τον Αύγουστο του 2004 ανέλαβε τον σχεδιασμό φωτισμών της τελετής λήξης της Ενόργανης Γυμναστικής στους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας-2004.

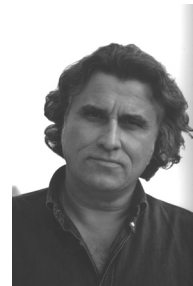
ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΓΙΑΤΑΚΗ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή Θεάτρου Εμπρός. **Συμμετείχε στις παραστάσεις:** Θέατρο Εμπρός: *Αγριόπαπια* (Εντβινγκ), *Αγγέλα* (Φανή), *Το ημερολόγιο της άμμου* (Μάνα), *Το έργο για το μωρό* (Κορίτσι). Εθνικό Θέατρο: *Ο βασιλικός* (Γαρουφαλιά). Θεατρική Εταιρία Όψεως: *Πελεκάνος* (Γέρντα), *Στην εξοχή* (Ρεβέκκα), *Ουντ* (Ουντ). Θέατρο του Νέου Κόσμου: *Ο Χρυσάιτος Άτυς και η βασιλοπούλα Ροδογάλη* (Ροδογάλη), *Βαλς αρ.6* (Σόνια). Εταιρία θεάτρου Κοινή θέα: *Ξένοι τόποι* (Στέλλα, Έλλη, Αστυνομικός). ΚΘΒΕ: *Ιβάνοφ* (Άννα Πέτροβνα), *Ο επισκέπτης* (Η Άλλη), *Χρονικό της Βεργίνας*, *Από τις Βάκχες του Ευριπίδη* (Χορός, Αγαύη), *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* (Τιτάνια), *Λεωφορείο ο Πόθος* (Στέλλα). **Συνεργάστηκε με τους σκηνοθέτες:** Τ. Μπαντή, Β. Θεοδωρόπουλο, Α. Τομπούλη, Τ. Ράτζο, Γ. Γκικαπέππα, Ν. Μαστοράκη, Γ. Καλαϊτζή, Ν. Ναουμίδη, Π. Μιχαηλίδη, Α. Καλογρίδη.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (ηθοποιός)

Σπουδές: Δραματική Σχολή ΚΘΒΕ. **Θέατρο:** *Ηλέκτρα* (Πυλάδης, σκην. Κ. Τσιάνος), *Όρνιθες-Νεφέλες* (Ιερέας-Δανειστής, σκην. Α. Βουτσινάς), *Ηρακλής* (Λύκος, σκην. Α. Σερμπάν), *Ο οίκος του Μπάτλερ*

(Συνταγματάρχης Μπάτλερ, σκην.
Γ. Καλαϊτζή), *Το φιντανάκι* (Γιάνκος, σκην.
Θ. Γκόνης), *Ουζερί Τσιτσάνης*
(Ν. Μουσχουντής, σκην. Σ. Χατζάκης),
Γερνάω επιτυχώς, Του νεκρού αδελφού (σκην.
Σ. Χατζάκης), *Το αμάρτημα της μητρός μου*
(σκην. Θ. Γκόνης), *Ο γάμος* (γαμπρός, σκην.
Κ. Τσιάνος), *Επτά επί Θήβας* (Αγγελιοφόρος,
σκην. Σ. Τσακίρης), *Πλούτος* (σκην. Δ.
Χρονόπουλος), *Οπερέτα, Αυτοκράτωρ Μιχαήλ*
(σκην. Β. Νικολαΐδης), *Δον Κάρλος* (σκην.
Κ. Αρβανιτάκης), *Γλάρος* (Σαμράνιεφ, σκην.
Π. Ζηβανός), *Θεοφανώ* (σκην.
Γ. Ιορδανίδης), *Ο Αρχοντοχωριάτης* (σκην.
Β. Βαφέας), *Φονικό στην εκκλησιά* (σκην.
Ν. Χαραλάμπους), *Οθέλλος* (σκην.
Δ. Έξαρχος), *Κοινή λογική* (σκην.
Σ. Καρακάτζα), *Το σακάκι που βελάζει* (σκην.
Β. Κυρίσης), *Οδυσσεβάχ* (σκην. Ε. Πήττα).
Συμμετείχε στο μιούζικαλ *Fellow the fel-
low who Follows a Dream* (συμπαραγωγή
ΚΘΒΕ-ΕΛΣ) στον ρόλο του Σάντσο (Δον
Κιχώτης). **Εργάστηκε στο ραδιόφωνο και στην
τηλεόραση.**

ANNA ΦΟΝΣΟΥ (ηθοποιός)
Έτσι κι αλλιώς δεν μ' αρέσει να γράφω
βιογραφικά. Όσο θυμάμαι τον εαυτό
μου παίζω θέατρο και κινηματογράφο.
Το μεγαλύτερό μου έργο όμως είναι η
«Επίδαιρός» μου: Το Σπίτι του Ηθοποιού.

Rock Story

ΜΟΥΣΕΙΟ ΟΙΝΟΥ
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Τα εικονιζόμενα ανοιχτήρια προέρχονται
απο τη συλλογή του Μουσείου Οίνου
του Κτήματος Γεροβασιλείου.

ΕΠΑΝΩ: Ανοιχτήρι αυτοέλεγχος
με καμπάνα και αρχιμήδειο κοχλία
από μπρούτζο και ξύλο.
(Ιταλία, 1800-1850)

ΚΑΤΩ: Ανοιχτήρι με μοχλούς
από αλουμίνιο και ασάλι
(Ιταλία, 2003)

Η απόλυτη ισορροπία μεταξύ οινικής παράδοσης και σύγχρονης τεχνολογίας

Κτήμα

ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η ερμηνεία της απόλαυσης!

Καταστήματα Starbucks: Πλατεία Αριστοτέλους, Καμάρα, Εγνατία & Αντιγονιδών, City Gate, Νίκης (Λευκός Πύργος)

Υπεύθυνοι παράστασης

Οδηγός σκηνής

Κωνσταντίνα Ματζίρη

Μηχανικοί σκηνής

Αναστάσιος Σιώπκας
Γεώργιος Αντωνιάδης

Χειριστής κονσόλας φωτισμού

Αριστείδης Βακός

Ηλεκτρολόγος σκηνής

Δημήτριος Φωκαέτης

Χειριστής κονσόλας ήχου

Νικόλαος Δρακόπουλος

Φροντιστής

Δημήτριος Καρπόσης

Ενδύτρια

Έλενα Μαυρίδου

Κατασκευές σκηνικών και κοστούμιών

Εργαστήρια ΚΘΒΕ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λείας Βιτάλη

Rock Story

Θεατρική περίοδος 2008-2009
Αρ. δελτίου 581 (177)

Γραφείο Εκδόσεων ΚΘΒΕ

Υπεύθυνη εκδόσεων

Ελπίδα Βιάννη

Επιμέλεια ύλης

Αιμιλία Καρακόκκινου

Γραφιστική επιμέλεια

Σταύρος Καρανταγλής

Φωτογραφίες δοκιμών

Κώστας Παπαντωνίου

Παραγωγή εντύπου

Grapholine

Οι φράσεις στη σελίδα 15 προέρχονται από το βιβλίο:

Michael Heartley (επιμ.), *Rock και Pop όλη η ιστορία*, Ψυχογίος, Αθήνα 2007. Μετάφραση: Αντρέας Σοκοδήςμος, σσ. 36 & 90.

Πηγές φωτογραφικού υλικού: 1. Μανώλης Νταλούκας, *Ελληνικό Ροκ, Ιστορία της νεανικής κουλτούρας από τη γενιά του Χάους μέχρι τον θάνατο του Σιδηρόπουλου*, Άγκυρα, 2006, 2. Ντίνος Δηματάτης, *Παύλος Σιδηρόπουλος, Το μοναχικό μπλουζ του πρίγκιπα*, Κατσάνος, 1997

Χορηγοί επικοινωνίας

Με την υποστήριξη

Χορηγός ένδυσης
προσωπικού υποδοχής

Το θέατρο αναδεικνύει τον άνθρωπο.
Τα πολυκαταστήματα FOKAS στηρίζουν το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος.

ΑΘΗΝΑ • Σταδίου 41 • Ερμού & Βουλής ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • Τσιμισκή 48-50 • Τσιμισκή 64 (F Sport) • Ερμού 14
ΒΟΛΟΣ • Ερμού 164 ΗΡΑΚΛΕΙΟ • Λ. Καλοκαιρινού 70-72 ΚΕΡΚΥΡΑ • Ευγ. Βουλγάρεως 44